

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

СТАТУТ

МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

(пречишћен текст који садржи основни текст Статута Машинског факултета у Нишу деловодни број: 612-234-2/2018 од 24.4.2018. године, Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године, Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године и Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године)

Ниш, 2025. година

У складу с одредбама члана 56. и члана 57. став 12. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број 88/2017, у даљем тексту: **Закон**), а на основу члана 63. став 1. тачка 1) Закона и на предлог Наставно-научног већа Машинског факултета у Нишу од 18. априла 2018. године, Савет Машинског факултета у Нишу на седници одржаној 24. априла 2018. године, 01. фебруара 2019. године и 10. фебруара 2022. године донео је

СТАТУТ

МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

(пречишћен текст који садржи основни текст Статута Машинског факултета у Нишу деловодни број: 612-234-2/2018 од 24.4.2018. године, Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године, Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године и Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године)

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим се Статутом, у складу с одредбама Закона, одредбама Статута Универзитета у Нишу (у даљем тексту: **Статут Универзитета**) и других прописа, уређују организација, делатност и пословање Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: **Факултет**), овлашћења и начин одлучивања факултетских органа, организација и извођење студијских програма, статус наставника, научника, сарадника и других запослених, статус студената и друга питања значајна за делатност и пословање Факултета.

Термини којима су у овом Статуту означени положаји, професије, односно занимања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Члан 2.

Факултет је високошколска наставно-научна установа у саставу Универзитета у Нишу (у даљем тексту: **Универзитет**) која организује и изводи академске студијске програме и развија и реализује научни и стручни рад на пољу техничко-технолошких наука, чији је оснивач Република Србија.

Факултет, у складу са Законом, може организовати и изводити и струковне студије и реализовати програме образовања током читавог живота.

Факултет самостално одлучује о својој унутрашњој организацији и деловању у складу с позитивним прописима.

Факултет је високошколска установа која, као саставни део Универзитета, учествује самостално у правном промету под називом Универзитета и својим називом.

Факултет је правно лице и уписан је у регистарски уложак 1-270 код Привредног суда у Нишу, као и у Регистар високошколских установа и Регистар научноистраживачких организација који води надлежно министарство.

Факултет има свој жиро рачун, као и наменске, односно, посебне жиро рачуне у складу са законом.

Члан 3.

Делатност Факултета обавља се без политичког, верског и идеолошког утицаја и тежи стицању научно утемељених објективних знања, уз поштовање различитости мишљења.

На Факултету није дозвољено политичко, страначко и верско организовање и деловање.

Члан 4.

Факултет има пуну научну и образовну аутономију у складу са законом.

Наставници и сарадници Факултета су независни и самостални у обављању наставе и научног рада, уз поштовање толеранције и објективности, у складу са универзитетском традицијом, Болоњском декларацијом, Лисабонском конвенцијом и Законом.

Простор Факултета је неповредив, у складу са Законом.

Члан 5.

Свим запосленима и студентима Факултета загарантована је слобода образовног и научног рада и стваралаштва и ширење научних идеја, као и сва грађанска права и слободе гарантоване Уставом, Законом о забрани дискриминације, Законом о раду и другим законима.

Студенти Факултета имају право на потпуно информисање о остваривању и начину извођења наставе, испита и правилима студија.

Члан 6.

Студије машинског инжењерства установљене су у Нишу оснивањем Техничког факултета и његовог Машинског одсека 1960. године, а Машински факултет у Нишу основан је 02. фебруара 1971. године.

Дан Факултета обележава се другог или трећег петка у децембру. Актом Протокол прославе Дана Факултета одређује се датум, садржај и начин обележавања Дана Факултета. Овај Протокол доноси декан.

Члан 7.

Пун назив Факултета је: Универзитет у Нишу, Машински факултет у Нишу.

Скраћени назив Факултета је: Машински факултет у Нишу.

Пун назив Факултета на енглеском језику је: University of Niš, Faculty of Mechanical Engineering in Niš.

Седиште Факултета је у Нишу, Александра Медведева 14, 18000 Ниш.

Интернет адреса Факултета је: www.masfak.ni.ac.rs.

Члан 8.¹

На Факултету су у употреби велики и мали печат за отисак хемијском бојом, као и квалификовани електронски печат.

¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

Факултет има две врсте печата за отисак хемијском бојом, и то:

- печат кружног облика пречника 32 милиметра (велики печат) који садржи текст:

"Република Србија, УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ, МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ"
овај печат користи се за оверу јавних исправа које издаје Факултет,

- печат кружног облика пречника 20 милиметара (мали печат) који садржи текст:

"Република Србија, УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ, МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ"
овај печат користи се за оверу осталих исправа и аката Факултета.

У средини обе врсте печата за отисак хемијском бојом угравиран је грб Републике Србије.

Текст обе врсте печата за отисак хемијском бојом је на српском језику и на ћириличном писму.

Печат се користи и у квалификованој електронској форми (даље: Е-печат) када се придружује електронском документу.

Факултет користи Е-печат када врши послове из свог делокруга употребном информационо-комуникационих технологија.

Е-печат садржи податке утврђене законом којим се уређује печат државних и других органа и Статутом Факултета: грб Републике Србије и текст на српском језику и на ћириличком писму: „Република Србија, Универзитет у Нишу, Машински факултет у Нишу, Ниш“. Текст у спољном приказу Е-печата исписује се у правоугаоном пољу најмање ширине 30 mm и висине 20 mm, тако да се са леве стране приказује грб Републике Србије, а десно од грба исписује се садржина печата, утврђена законом и Статутом Факултета, по левој маргини. Е-печат може садржати и друге податке у складу са законом и прописима којима се уређују услуге од поверења у електронском пословању.

Веза између података за валидацију Е-печата и идентитета печатиоца садржана је у електронској потврди, односно квалификованом сертификату за електронски печат.

Факултет има најмање један Е-печат. Сваки Е-печат Факултета има јединствени серијски број који је садржан у квалификованом сертификату за Е-печат, када се придружује електронском документу, у складу са законом и прописима којима се уређују услуге од поверења у електронском пословању.

Члан 9.

Факултет може имати више примерака печата који морају бити истоветни по садржини и величини са печатима из члана 8. овог Статута.

Одлуку о броју печата Факултета, начину употребе и чувању доноси декан.

За употребу и чување печата одговорна су лица која решењем одреди декан.

Члан 10.

Факултет има четири штамбиља:

- штамбиљ правоугаоног облика величине 6×2 центиметра, садржине: „Универзитет у Нишу, Машински факултет у Нишу, примљено, орг. јед., број, прилог, вредност“, који служи за уношење деловодних бројева на актима које прима Факултета;

- штампил правоугаоног облика величине 5×2,5 центиметра, садржине: „Република Србија, Универзитет у Нишу, Машински факултет у Нишу; број, датум, Ниш“, који служи за уношење деловодних бројева на актима који настају на Факултету;
- штампил правоугаоног облика величине 5×2 центиметра, садржине: „БИБЛИОТЕКА МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА - НИШ – инв. бр.____“, који служи за уношење инвентарских бројева на књигама у власништву Факултета;
- штампил кружног облика пречника 2 cm садржине „БИБЛИОТЕКА МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА - НИШ“, којим се означавају књиге у власништву Факултета.

Члан 11.

Факултет има свој амблем.

Амблем је кружног облика и између концентричних кругова садржи текст:

"Универзитет у Нишу, Машински факултет у Нишу"; у средини су исписани иницијали Факултета: "МФ", на ћириличном писму.

Амблем је у комбинацији беле и плаве боје.

2. ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ

Члан 12.

Факултет представља и заступа декан Факултета, као пословодни орган, са овлашћењима за заступање у складу са овим Статутом.

У случају одсуства декана Факултета, замењује га један од продекана кога он решењем овласти.

Решење из става 2. овог члана има снагу генералног пуномоћја.

Своја овлашћења за заступање декан може пренети и на друга лица, посебним пуномоћјем, у коме се наводе границе овлашћења и одговорности.

Секретар Факултета потписује исправе и документа у оквиру писменог овлашћења која добије од декана.

Лица овлашћена за потписивање финансијских докумената код надлежне управе и пословне банке именује декан.

Члан 13.

Дипломе и друге јавне исправе потписује декан.

Јавне исправе може потписивати и лице које декан овласти, ако није другачије одређено посебним прописима.

3. ПРАВНИ ПРОМЕТ, СРЕДСТВА И ОДГОВОРНОСТ ЗА ОБАВЕЗЕ

Члан 14.

Факултет је правно лице са својством високошколске установе и има право да у правном промету закључује уговоре и предузима друге правне послове и правне радње у оквиру своје правне и пословне способности.

Факултет обавља делатност високог образовања у свом седишту.

Факултет може обављати делатност изван седишта и у иностранству, по предходно прибављеној сагласности Владе Републике Србије (у даљем тексту: Влада) у складу са законом.

У правном промету Факултет, по правилу, иступа самостално и непосредно у своје име и за свој рачун, а за своје обавезе према трећим лицима одговара целокупном својом имовином.

Факултет може основати установу или привредно друштво, односно стицати деонице или уделе у већ основаним привредним друштвима у складу са законом.

Члан 15.

Средства за спровођење акредитованих студијских програма обезбеђују се из средстава оснивача у складу са законом, према нормативима и стандардима услова рада.

У обављању своје делатности средствима из става 1. овог члана, Факултет у правном промету иступа у своје име и за свој рачун.

Средства (школарина, пружање услуга трећим лицима, поклони, донације, спонзорство и др.) које Факултет оствари, осим средстава из става 1. овог члана, чине његов сопствени приход.

У обављању своје делатности средствима из става 3. овог члана, Факултет у правном промету иступа у своје име и за свој рачун.

Члан 16.

Непокретности и друга средства која обезбеђује Република Србија (у даљем тексту: **Република**) као оснивач, у државној су својини и Факултет може да их користи само за обављање делатности утврђене овим Статутом и законом.

Непокретности и друга средства која потичу од донација, фондација или фонда, Факултет користи искључиво у сврхе које је одредио донатор, у складу са законом.

Непокретности и друга средства која Факултет стекне по основу обављања своје делатности, на основу завештања и поклона, својина су Факултета.

4. ДЕЛАТНОСТ

Члан 17.

Делатности Факултета су:

- Високо образовање – шифра 85.42;
- Издавање књига - шифра - 58.11;
- Издавање часописа и периодичних издања - шифра - 58.14;
- Производња металних конструкција и делова конструкција - шифра - 25.11;
- Ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала; металургија праха - шифра - 25.50;
- Обрада и превлачење метала - шифра - 25.61;
- Машинска обрада метала - шифра - 25.62;

- Производња брава и окова - шифра - 25.72;
- Производња челичних буради и сличне амбалаже - шифра - 25.91;
- Производња жичаних производа, ланаца и опруга - шифра - 25.93;
- Производња везних елемената и вијчаних машинских производа - шифра - 25.94;
- Производња осталих металних производа - шифра - 25.99;
- Производња осталих пумпи и компресора - шифра - 28.13;
- Производња осталих славина и вентила - шифра - 28.14;
- Производња лежајева, зупчаника и зупчастих погонских елемената - шифра - 28.15;
- Производња индустријских пећи и горионика - шифра - 28.21;
- Производња опреме за подизање и преношење - шифра - 28.22;
- Производња расхладне и вентилационе опреме, осим за домаћинство - шифра - 28.25;
- Производња осталих машина и апарата опште намене - шифра - 28.29;
- Производња машина за индустрију хране, пића и дувана - шифра - 28.93;
- Производња машина за остале специјалне намене - шифра - 28.99;
- Производња електричних апарата за домаћинство - шифра - 27.51;
- Производња неелектричних апарата за домаћинство - шифра - 27.52;
- Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата; производња сатова - шифра - 26.5;
- Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата - шифра - 26.51;
- Снабдевање паром и климатизација - шифра - 35.30;
- Делатност агенција за некретнине - шифра - 68.31;
- Консултантске делатности у области информационе технологије - шифра - 62.02;
- Рачунарско програмирање - шифра - 62.01;
- Обрада података, хостинг и сл. - шифра - 63.11;
- Издавање софтвера - шифра - 58.2;
- Остале услуге информационе технологије - шифра - 62.09;
- Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама - шифра - 72.1;
- Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама - шифра - 72.19;
- Истраживање и експериментални развој у биотехнологији - шифра - 72.11;
- Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање - шифра - 69.20;
- Менаџерски консултантски послови - шифра - 70.2;
- Инжењерске делатности и техничко саветовање - шифра - 71.12;
- Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем - шифра - 70.22;
- Техничко испитивање и анализа - шифра - 71.20;
- Остале стручне, научне и техничке делатности - шифра - 74.90;
- Остале услужне активности подршке пословању - шифра - 82.99;
- Делатност ресторана и покретних угоститељских објеката - шифра - 56.10;
- Остале услуге припремања и послужења хране - шифра - 56.29;
- Услуге припремања и послужења пића - шифра - 56.30.

На Факултету се могу остваривати и посебни облици студија за стално стручно образовање и усавршавање.

Факултет, поред наведеног, врши и остало образовање (шифра: 85.59).

Факултет може и без уписа у судски регистар обављати и друге делатности у мањем обиму ако служе унапређењу регистроване делатности и доприносе бољем искоришћавању просторних и кадровских капацитета и опреме.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 18.

Делатности и задаци Факултета остварују се у оквиру организационих јединица без својства правног лица и организационе јединице са својством правног лица. Организационе јединице Факултета без својства правног лица су:

1. Наставно-научне јединице (катедре и наставне лабораторије);
2. Завод за машинско инжењерство (пројекти, центри, лабораторије и др.);
3. Информациони систем (рачунски центар, центар за односе с јавношћу, центар за публикување, библиотека);
4. Иновациони центар за развој и примену информационих технологија;
5. Регионални центар за енергетску ефикасност,
6. Центар за обуку,
7. Топлификациони систем,
8. Сектор за људске и материјалне ресурсе, и
9. **Иновациони инкубатор².**

Организација и нивои руковођења и субординације, уређују се Организационом схемом Факултета коју дефинише овај Статут.

У циљу рационалнијег и квалитетнијег обављања делатности Факултета, Наставно-научно веће Факултета може Савету Факултета предложити и друге облике унутрашње организације Факултета.

Организациона јединица Факултета са својством правног лица је „Иновациони центар Универзитета у Нишу доо Ниш“, чији је Факултет суоснивач.

Члан 19.

Наставно-научну јединицу чине сви наставници и сарадници са пуним и непуним радним временом на Факултету.

Наставно-научну јединицу чине: катедре и наставне лабораторије.

Члан 20.

Катедра је наставно-научна организациона јединица коју чине наставници и сарадници сродних наставних предмета, а који су изабрани за сродне уже научне области. Једна ужа научна област може бити заступљена на једној или више катедри.

Катедра се организује за два или више сродних предмета.

Катедра има шефа, заменика шефа и секретара.

Мандат шефа, заменика и секретара катедре траје три године.

² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Решење о именовању шефа катедре на предлог Већа катедре, доноси декан Факултета.

За шефа катедре може бити изабран наставник са пуним радним временом на Факултету, осим декана, продекана и руководиоца организационих јединица Факултета.

Избор шефа катедре предлаже Веће катедре на начин и по поступку прописаном пословником о раду Већа катедре.

Избор заменика шефа и секретара катедре врши Веће катедре на начин и по поступку прописаном пословником о раду Већа катедре.

Уколико Веће катедре до истека мандата из било ког разлога не предложи избор шефа, заменика шефа или секретара катедре, исте решењем у даљем року од 30 дана именује декан Факултета.

Члан 21.

На Факултету постоје следеће катедре³:

1. Катедра за природно-математичке науке,
2. Катедра за механику,
3. Катедра за термотехнику, термоенергетику и процесну технику,
4. Катедра за хидроенергетику,
5. Катедра за машинске конструкције, развој и инжењеринг,
6. Катедра за производно-информационе технологије,
7. Катедра за мехатронику и управљање,
8. Катедра за транспортну технику и логистику, и
9. Катедра за менаџмент у машинском инжењерству.

Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа Факултета доноси одлуку о оснивању, укидању или спајању катедри као и о промени назива и састава катедре.

Савет Факултета одлуку из става 2. овог члана може донети ако Веће катедре у оснивању броји најмање три наставника са пуним радним временом на Факултету који су изабрани за сродне уже научне области.

Члан 22.

Уже научне области на Факултету, у оквиру научних области које утврђује Национални савет за високо образовање, утврђују се општим актом Универзитета на предлог Факултета.

Припадност наставника и сарадника који су бирани пре 06. фебруара 2007. године ужој научној области одређује се према припадности предмета за које су бирани одговарајућој ужој научној области.

Наставници и сарадници Факултета изабрани за одговарајуће уже научне области пре доношења акта Универзитета из става 1. овог члана задржавају права проистекла избором у ужу научну област за коју су бирани, до истека изборног периода.

До доношења акта Универзитета из става 1. овог члана, наставници и сарадници Факултета биће бирани за уже научне области утврђене Статутом Факултета од 14.02.2011. године.

³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Члан 23.

Лабораторије су факултетске јединице које се оснивају ради унапређења наставног, научно-истраживачког и стручног рада.

Лабораторије се могу основати из једне научне гране, уже научне области односно предмета при катедри или из више сродних грана односно сродних предмета на Факултету.

Лабораторијом основаном при катедри руководи шеф лабораторије.

Шефа лабораторије из става 3. овог члана предлаже Веће катедре на начин и по поступку утврђеном пословником о раду Већа катедре на период од три године.

Лабораторијом основаном при Факулету руководи шеф лабораторије.

Шефа лабораторије из става 4. и 5. овог члана, именује декан Факултета на период од три године.

За шефа лабораторије може бити именовано лице из реда наставника и асистената са пуним радним временом на Факултету.

Члан 24.

Завод за машинско инжењерство Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: **Завод**), је организациона јединица Факултета у оквиру које наставници, сарадници, стручни радници Факултета и студенти имају право и дужност да развијају научноистраживачка и стручна знања, раде на реализацији основних, примењених и развојних научних истраживања, сарађују са установама, привредним друштвима, јавним предузећима, предузетницима, институтима, и другим научноистраживачким ораганизацијама и врше услуге трећим лицима.

У саставу Завода су научноистраживачки центри (у којима се реализују пројекти), лабораторије за испитивања и мерења; акредитоване лабораторије; Центар за квалитет, стандардизацију и метрологију; Центар за моторе и моторна возила; Центар за за логистику; Центар за развој и пројектовање машина; Центар за заваривање и заварене конструкције; Центар за примењену математику и други центри.

Члан 25.

Завод није научноистраживачка организација у смислу Закона о научноистраживачкој делатности, нема својство правног лица и укупно пословање обавља преко Факултета.

Рад Завода организује и њиме управља руководица Завода.

Руководиоца Завода именује и разрешава декан Факултета, из реда продекана Факултета, на период од три године.

Лабораторијом основаном при Заводу руководи руководица лабораторије, кога на период од три године именује декан Факултета.

Делатност Завода, организација и управљање Заводом и друга питања од значаја за рад Завода уређују се посебним актом, Правилником о раду организационе јединице Завод за машинско инжењерство и научноистраживачкој делатности факултета и начину стицања и распоређивања оствареног прихода.

Правилник о раду организационе јединице Завод за машинско инжењерство и научноистраживачкој делатности факултета и начину стицања и распоређивања оствареног прихода, на предлог декана Факултета, доноси Савет Факултета.

Члан 26.

Информациони систем Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: Информациони систем), је организациона јединица Факултета, која за потребе Факултета и других правних субјеката, организује, одржава и развија информациону инфраструктуру, обезбеђује везу са другим информационим системима, организује,

чува, публикује и издаје информације у класичном и електронском облику, омогућава приступ библиотечко-информационој грађи и даје информације о библиотечко-информационој грађи Факултета, пружа помоћ корисницима при избору и коришћењу библиотечко-информационе грађе и извора, води евиденције и документацију о библиотечко-информационој грађи и корисницима, израђује билтене, каталоге, библиографије и друге информационе изворе Факултета, омогућава позајмицу библиотечко-информационе грађе и проток информација, врши набавку, стручну обраду, чување и заштиту библиотечко-информационе грађе и обавља и друге послове из свог делокруга.

У саставу Информационог система су: Рачунски центар, рачунарске лабораторије, Центар за односе с јавношћу, Центар за публикување и Библиотека Факултета.

Члан 27.

Информациони систем нема својство правног лица и укупно пословање обавља преко Факултета.

Рад Информационог система организује и њиме управља руководиоца Информационог система.

Руководиоца Информационог система из реда наставника са пуним радним временом на Факултету, на период од три године, на предлог декана Факултета, именује и разрешава Савет Факултета.

Декан, продекани и руководиоци организационих јединица које именује Савет Факултета не могу обављати дужност руководиоца Информационог система.

Делатност Информационог система, организација и управљање Информационим системом и друга питања од значаја за рад Информационог система, уређују се посебним актом, Правилником о раду Информационог система.

Правилник о раду Информационог система, на предлог декана Факултета, доноси Савет Факултета.

Члан 28.

Иновациони центар за развој и примену информационих технологија Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: ИЦИТ) је организациона јединица Факултета у којој се организује развој иновационих производа на бази примене информационих технологија и врше истраживачко-развојне активности у области информационих технологија и система.

ИЦИТ има за циљ да омогући ефикасну комерцијализацију идеја и резултата истраживачких пројеката из области информационих технологија и система, као логичног и постепеног процеса трансформације идеја и знања у нове иновативне производе који се могу успешно пласирати на домаћем и страном тржишту.

Члан 29.

ИЦИТ нема својство правног лица и укупно пословање обавља преко Факултета.

Рад ИЦИТ-а организује и њиме управља руководиоца ИЦИТ-а.

Руководиоца ИЦИТ-а, из реда наставника са пуним радним временом на Факултету, на период од три године, на предлог декана Факултета, именује и разрешава Савет Факултета.

Декан, продекани и руководиоци организационих јединица које именује Савет Факултета не могу обављати дужност руководиоца ИЦИТ-а.

Делатност ИЦИТ-а, организација и управљање ИЦИТ-ом и друга питања од значаја за рад ИЦИТ-а, уређују се посебним актом, Правилником о раду ИЦИТ-а.

Правилник о раду ИЦИТ-а, на предлог декана Факултета, доноси Савет Факултета.

Члан 30.

Регионални центар за енергетску ефикасност Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: РЦЕЕ) је организациона јединица Факултета у којој се организују и реализују стручне студије и пројекти за развој и унапређење ефикасности инсталираних енерготехнологија, обављају стручна истраживања у циљу развоја и примене енергетских стандарда у свим привредним и ванпривредним делатностима, реализују технолошки и иновациони пројекти у области енергетске ефикасности, реализују стручни пројекти по уговорима склопљеним са привредним и другим институцијама у земљи и иностранству, реализују стручни пројекти по уговорима склопљеним директно са научним институцијама у земљи и иностранству и обављају други послови везани за енергетску ефикасност.

У оквиру РЦЕЕ по потреби се могу формирати одељења за поједине области, што се регулише Правилником о раду РЦЕЕ.

Члан 31.

РЦЕЕ нема својство правног лица и укупно пословање обавља преко Факултета.

Радам Регионалног центра за енергетску ефикасност управља руководиоца РЦЕЕ.

Руководиоца РЦЕЕ, из реда наставника са пуним радним временом на Факултету, на период од три године, на предлог декана Факултета, именује и разрешава Савет Факултета.

Декан, продекани и руководиоци организационих јединица које именује Савет Факултета не могу обављати дужност руководиоца РЦЕЕ.

Делатност РЦЕЕ, организација и управљање РЦЕЕ и друга питања од значаја за рад РЦЕЕ, уређују се посебним актом, Правилником о раду РЦЕЕ.

Правилник о раду РЦЕЕ, на предлог декана Факултета, доноси Савет Факултета.

Члан 32.

Ради реализације трансфера знања и технологија у функцији иновационог развоја, Факултет може основати и друге иновационе центре.

Основаном иновационом центру могу приступити други факултети и научно-истраживачке организације.

Факултет може са другим факултетима и научно-истраживачким организацијама оснивати заједничке иновационе центре. У том случају оснивачи споразумом регулишу сва међусобна права и обавезе.

Споразум из става 3. овог члана са другим учесницима, закључује декан Факултета.

Члан 33.

Центар за обуку Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: Центар за обуку) је организациона јединица Факултета у којој се реализују програми образовања током читавог живота, ван оквира студијских програма, кроз организацију обуке, курсева и преквалификације полазника.

Центар за обуку има за циљ да омогући ефикасну обуку и преквалификацију полазника, а у складу са одговарајућим захтевима заинтересованих субјеката и потребама тржишта рада.

Члан 34.

Центар за обуку нема својство правног лица и укупно пословање обавља преко Факултета.

Рад Центра за обуку организује и њиме управља руководица Центра за обуку.

Руководиоца Центра за обуку из реда наставника са пуним радним временом на Факултету, на период од три године, на предлог декана Факултета, именује и разрешава Савет Факултета.

Декан, продекани и руководиоци организационих јединица које именује Савет Факултета не могу обављати дужност руководиоца Центра за обуку.

Делатност Центра, организација и управљање Центром и друга питања од значаја за рад Центра за обуку, уређују се посебним актом, правилником о раду Центра за обуку.

Правилник о раду Центра за обуку, на предлог декана Факултета доноси Савет Факултета.

Члан 35.

Топлификациони систем Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: Топлификациони систем) нема својство правног лица и укупно пословање обавља преко Факултета.

Основна делатност Топлификационог система је производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом индивидуалних потрошача, стамбених, пословних и јавних објеката, као и изградња и постављање топлотних подстаница, инсталација у зградама или другим објектима за централно грејање, вентилацију, климатизацију и хлађење. Ради остваривања наведених основних делатности Топлификациони систем обавља и следеће делатности за сопствене потребе и потребе трећих лица: одржавање, оправка и реконструкција постројења, опреме и уређаја за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, као и уређаја за мерење количине топлоте; припрема, предлагање и реализација развојних програма у делу повећања енергетске ефикасности постројења, као и смањења емисије штетних материја у циљу очувања животне и радне средине; и др.

Рад Топлификационог система организује и њиме управља руководица Топлификационог система.

Руководиоца Топлификационог система из реда наставника или асистената са пуним радним временом на Факултету, на предлог декана Факултета именује и разрешава Савет Факултета на период од три године.

Декан, продекани и руководиоци организационих јединица које именује Савет Факултета, не могу обављати дужност руководиоца Топлификационог система.

Делатност Топлификационог система, организација и управљање Топлификационим системом и друга питања од значаја за рад Топлификационог система, уређују се посебним актом, правилником о раду Топлификационог система.

Правилник о раду Топлификационог система, на предлог декана Факултета, доноси Савет Факултета.

Члан 36.

У сектору за људске и материјалне ресурсе (у даљем тексту: **Сектор**), обављају се: нормативноправни, управноправни, радноправни, материјално-финансијски, административни, технички и помоћни послови.

Послови Сектора се групишу у три организационе целине, и то:

1. Одсек за људске ресурсе;
2. Одсек за материјалне ресурсе;
3. Одсек за наставна и студентска питања.

Члан 37.

Радам Сектора руководи секретар Факултета.

Секретар Факултета заснива радни однос на начин утврђен законом којим се уређује рад и законом којим се уређују јавне службе.

Секретар Факултета је одговоран за рад Сектора и извршавање послова и радних задатака одређених законом и посебним актима Факултета, као и послова који по природи ствари спадају у делокруг рада Сектора.

Радам одсека руководи шеф одсека.

Шеф одсека заснива радни однос на начин утврђен законом којим се уређује рад и законом којим се уређују јавне службе.

Шеф одсека одговоран је за рад одсека и извршавање послова и радних задатака одређених законом и посебним актима Факултета, као и послова који по природи ствари спадају у делокруг рада одсека.

Члан 38.

Запослени распоређени на радним местима у Сектору заснивају радни однос на начин утврђен законом којим се уређује рад и законом којим се уређују јавне службе, под условима предвиђеним општим актом о организацији и систематизацији послова.

Организација и систематизација послова и задатака и делокруг рада запослених на радним местима у Сектору ближе су уређени Правилником о организацији и систематизацији послова Факултета.

Правилник о организацији и систематизацији послова, у складу са законом којим се уређује рад и законом којим се уређују јавне службе, доноси декан Факултета, уз предходно прибављену сагласност Савета Факултета и након затраженог мишљења репрезентативног синдиката Факултета.

Члан 38а.⁴

Иновациони инкубатор Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: Иновациони инкубатор) је унутрашња организациона јединица без својства правног лица, основана са циљем да унапреди истраживачко-развојни рад, подстакне иновације и омогући комерцијализацију резултата науке и нових технологија. Инкубатор има кључну улогу у процесу трансфера технологија, повезујући истраживаче, студенте и наставнике са привредом и ширим друштвеним окружењем. Он обезбеђује подршку у развоју прототипова, стартап иницијатива и иновативних пројеката, чиме доприноси изградњи иновационог екосистема Факултета и региона. Своје активности реализује у оквиру

⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

организационе и финансијске структуре Факултета, уз ослањање на националне и међународне програме сарадње.

Циљ Иновационог инкубатора је промовисање и подстицање иновационог и научног предузетништва код студената и истраживача техничко-технолошких наука. Иновациони инкубатор пружа обуку и менторску подршку при идеацији, креирању пословног модела, маркетинг плана и свих осталих неопходних елемената за креирања стартапа, као и помоћ при аплицирању и прибављању првих финансијских средстава.

Иновациони инкубатор је као унутрашња организациона јединица Факултета уписан у Регистар субјеката националног иновационог екосистема.

Канцеларија за трансфер технологија Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: Канцеларија) је организациона јединица Иновационог инкубатора и основана је ради идентификације, правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалних добара.

Радам Иновационог инкубатора управља координатор Иновационог инкубатора, а радом Канцеларије управник Канцеларије. Координатора Иновационог инкубатора и Управника Канцеларије именује и разрешава декан Факултета, на период од три године из реда наставника или асистената Факултета, и они за свој рад одговарају декану и продекану за научно-истраживачки рад Факултета.

Стручне и административно-техничке послове за потребе Иновационог инкубатора и Канцеларије обављају стручне службе Факултета.

Општим актом, који на предлог декана доноси Савет, Факултет ближе уређује рад Иновационог инкубатора и Канцеларије и правну заштиту и привредно искоришћавање интелектуалних добара, као и друга питања од значаја за рад Иновационог инкубатора и Канцеларије.

Члан 39.

Иновациони центар Универзитета у Нишу д.о.о Ниш (у даљем тексту: Иновациони центар) је правно лице у форми дводомног друштва са ограниченом одговорношћу.

Оснивачи Иновационог центра су Универзитет у Нишу, Факултет и други факултети Универзитета у Нишу.

Иновациони центар оснива се Уговором о оснивању Иновационог центра чији су потписници ректор Универзитета у Нишу, декан Факултета, као и декани других факултета Универзитета у Нишу чији су органи управљања донели одлуке о чланству у Иновационом центру.

Иновациони центар је непрофитна организација, која у свом раду на оригиналан и систематски начин примењује сопствене и друге научне резултате и савремене технолошке процесе, ради стварања иновација, кроз реализацију домаћих и међународних научно-истраживачких пројеката, истраживачко-развојних пројеката и иновационих пројеката.

Пословање Иновационог центра заснива се на:

1. прототипском развоју нових производа;
2. развоју нових процеса и услуга или побољшању постојећих у одређеној области;

3. трансферу знања и технологија у производњу;
4. спровођењу непрекидног образовања, оспособљавања, усавршавања и мотивације запослених и њихово укључивање у систем менаџмента квалитетом;
5. системском приступу управљању процесима и непрекидном унапређењу свих процеса, доследној примени закона, прописа и других докумената и сталном праћењу и примени унапређења националних и међународних докумената у својој делатности;
6. компетентности, непристрасности, правичности и пословности у пружању својих услуга;
7. економичности и одрживости пословања и трошкова.

Својство члана Иновационог центра стиче се даном регистрације власништва над уделом у складу са законом о регистрацији.

Правно лице може постати члан Иновационог центра на основу одлуке Скупштине Иновационог центра.

Управљање Иновационог центра је организовано као дводомно.

Органи Иновационог центра су: Скупштина, Надзорни одбор и Директор.

Скупштину чини по два представника сваког члана Иновационог центра.

Представнике чланова Иновационог центра, чланове Скупштине, бира Савет Универзитета за Универзитет у Нишу, односно, савети факултета чланова Иновационог центра.

Чланови Скупштине бирају се на мандатни период од три године.

Иновациони центар има Надзорни одбор од три члана.

Председника и два члана Надзорног одбора бира Скупштина Иновационог центра на мандатни период од 3 године.

Председник и чланови Надзорног одбора у првом мандату именују су оснивачким актом – Уговором о оснивању Иновационог центра.

Председник и чланови Надзорног одбора имају заменике, које бира Скупштина Иновационог центра.

Мандат заменика престаје када престане мандат председника и чланова Надзорног одбора чији су заменици.

Иновациони центар има директора који је законски заступник Иновационог центра.

Директора именује Надзорни одбор Иновационог центра.

Директор Иновационог центра у првом мандату именује се оснивачким актом – Уговором о оснивању Иновационог центра.

Мандат директора траје 3 године.

Иновациони центар има Веће Иновационог центра.

Веће Иновационог центра има 9 чланова, укључујући и директора Иновационог центра.

Веће Иновационог центра је саветодавно тело.

Чланове Већа Иновационог центра бира Скупштина, на предлог директора Иновационог центра.

Мандат чланова Већа Иновационог центра је годину дана од дана избора и може се понављати.

Директор Иновационог центра је члан и председник Већа по функцији.

Оснивачким актом и Статутом Иновационог центра регулисане су надлежности Скупштине, Надзорног одбора и директора Иновационог центра Универзитета у Нишу.

6. ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 40.

Органи Факултета су: Савет као орган управљања, декан као орган пословођења, Наставно-научно веће, Изборно веће и већа катедри као стручни органи, Студентски парламент као орган студентског представљања и одлучивања, **Савет послодаваца** и други органи предвиђени овим Статутом.⁵

6.1. САВЕТ ФАКУЛТЕТА

6.1.1. Број чланова, начин избора, трајање мандата и опозив

Члан 41.

Орган управљања Факултета је Савет факултета (у даљем тексту: **Савет**).

Савет има 21 члана.

Савет чине⁶:

- **тринаест** представника Факултета, и то **једанаест** представника које бира Наставно-научно веће из реда наставног особља тако да свака катедра има **најмање** по једног и **највише два** представника и два представника ненаставног особља који се бирају на заједничком састанку ненаставног особља;
- три представника студената које бира Студентски парламент Факултета;
- **пет** представника оснивача које именује Влада Републике Србије.

За чланове Савета не могу бити бирани декан, продекани, шефови катедри, руководиоци организационих јединица које именује Савет и секретар Факултета.

У раду Савета учествују декан, продекани и секретар Факултета без права одлучивања.

Члан 42.

Наставно-научно веће, односно ненаставно особље бира и разрешава своје представнике у Савет на начин и по поступку утврђеном правилима које сами донесу.

Студентски парламент бира и разрешава представнике у Савет на начин утврђен општим актом тог органа.

Члан 43.

Члан Савета кога је изабрало Наставно-научно веће односно ненаставно особље, може бити опозван у сваком тренутку ако неоправдано трајније не врши своју дужност.

Предлог за опозив може учинити Савет или најмање 1/3 чланова Наставно-научног већа односно ненаставног особља.

Опозив представника оснивача и студената врше органи који су их изабрали у складу са својим општим актима.

⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Иницијативу за опозив представника из става 3. овог члана може покренути и Савет.

О предлогу за опозив односно иницијативи за опозив одлучује тајним гласањем Наставно-научно веће односно ненаставно особље, по правилима предвиђеним за избор чланова Савета.

Члан 44.

Мандат чланова Савета траје **три** године⁷.

Мандат чланова Савета представника студената траје две године.

Ако се мандат члана Савета оконча из било ког разлога пре истека рока за који је изабран, спровешће се процедура за избор другог члана Савета прописана овим Статутом. Мандат новоизабраног члана Савета окончаће се истеком мандата осталих чланова Савета.

Члан 45.

Савет бира председника и заменика председника тајним гласањем.

Председник и заменик председника бира се из реда професора представника Факултета.

Председник сазива седнице Савета и руководи њиховим радом.

Услучају спречености или одсутности, председника замењује заменик.

6.1.2. Делокруг рада и одлучивања

Члан 46.

Савет:

1. доноси и мења Статут Факултета, на предлог Наставно-научног већа;
2. бира и разрешава декана;
3. одлучује по жалби против провостепених одлука декана;
4. доноси финансијски план, на предлог Наставно-научног већа;
5. усваја извештај о пословању и **Финансијски извештај**⁸ на предлог Наставно-научног већа;
6. усваја план коришћења средстава за инвестиције на предлог Наставно-научног већа;
- 6а. **усваја план јавних набавки, на предлог декана Факултета**⁹;
7. доноси годишњи програм рада Факултета;
8. даје сагласност на расподелу финансијских средстава Факултета;
9. даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
10. доноси општи акт о расподели сопствених прихода Факултета;
11. доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа;
12. подноси оснивачу годишњи извештај о пословању;
13. врши избор екстерног ревизора финансијског пословања;

⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁸ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

14. надзире поступање декана ради извршења аката просветног инспектора из члана 135. став 3 тачке 5. и 6. Закона о високом образовању;
15. доноси општа акта у складу са законом;
16. доноси одлуку о оснивању и укидању организационих јединица Факултета, на предлог Наставно-научног већа, осим организационих јединица са статусом правног лица;
17. доноси одлуку о оснивању, спајању или укидању катедри и лабораторија, на предлог Наставно-научног већа;
18. бира и разрешава председника и заменика председника Савета;
19. одлучује као другостепени орган у случајевима предвиђеним законом, колективним уговорима и овим Статутом;
20. даје сагласности које су прописане законом;
21. даје тумачења Статута;
22. доноси Пословник о свом раду; и
23. обавља и друге послове утврђене законом, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Савет разрешава декана најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за непоступање по правоснажном акту инспектора из члана 135. става 3. тачка 6) Закона о високом образовању.

Савет доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова, а о питањима из става 1. тачке 2. и 18. овог члана тајним гласањем.

6.1.3. Комисије и радна тела Савета

Члан 47.

Савет може образовати сталне и повремене комисије и друга радна тела ради проучавања одређених питања из делатности Факултета, или ради одлучивања у стварима из своје надлежности када поступа као другостепени орган.

Стална комисија Савета је Комисија за финансије.

Надлежности Комисије за финансије Факултета су:

- припрема предлог Финансијског плана,
- разматрање информације о коришћењу средстава Финансијског плана;
- разматрање **Финансијског извештаја**¹⁰,
- припремање План коришћења средстава за инвестиције;
- предлог мера рационализације у финансијском пословању;
- предлог Савету мера у случајевима непоштовања Финансијског плана.
- припрема одлука материјално-финансијске природе и други послове у складу са Статутом.

Комисија за финансије има три члана из реда чланова Савета.

Привремене комисије и радна тела Савет образује по потреби.

Састав и надлежност комисија и других радних тела, у складу са законом, уређују се одлуком о формирању одговарајуће комисије и Пословником о раду Савета.

Комисије и радна тела се именују на изборни период од четири године.

¹⁰ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

6.1.4. Сазивање седница и начин рада Савета

Члан 48.

Пословником о раду Савета уређују се: сазивање седница, начин рада, доношење одлука и друга питања рада Савета.

6.2. ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Члан 49.

Декан је орган пословођења Факултета.

Декан има права и дужности директора установе односно привредног друштва, ако Законом није другачије одређено.

Декану у раду помажу продекани и секретар Факултета.

6.2.1. Права и дужности декана

Члан 50.

Декан Факултета:

1. представља и заступа Факултет у земљи и иностранству и овлашћује друга лица за представљање и заступања Факултета у складу са одредбама овог Статута;
2. организује и непосредно руководи радом Факултета у складу са законом, Статутом и одлукама факултетских органа;
3. одговара за остваривање научне и образовне делатности Факултета;
4. предлаже основе пословне политике Факултета;
5. предлаже годишњи програм рада и план развоја Факултета;
6. закључује уговоре у име Факултета,
7. стара се о примени Статута и других општих аката Факултета;
8. стара се о извршавању одлука органа Факултета;
9. наредбодавац је за извршавање финансијског плана Факултета;
10. подноси Савету и Наставно-научном већу годишњи извештај о резултатима пословања Факултета;
11. покреће иницијативу и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Факултета;
12. одлучује о коришћењу средстава Факултета у складу са одлукама Савета о коришћењу средстава Факултета;
13. припрема и председава седницама Наставно-научног већа и Изборног већа;
14. припрема и председава седницама Колегијума Факултета;
15. доноси одлуку о расписивању конкурса за избор наставника и сарадника;
16. **предлаже Савету доношење Плана јавних набавки¹¹;**
17. именује и разрешава продекане;
18. именује шефове катедри и шефове лабораторија на предлог већа катедри;
19. заступа Факултет пред правним и физичким лицима;
20. доноси Правилник о организацији и систематизацији послова и друга општа акта Факултета у складу са законом и овим Статутом;

¹¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

21. потписује колективне уговоре и уговоре о раду на начин утврђен позитивним прописима;
22. одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених лица на Факултету која проистичу из рада и по основу рада;
23. доноси решења из радних односа запослених на Факултету и решења по захтевима студената;
24. непосредно спроводи организацију и припрему за рад у ванредним приликама и ратним условима;
25. заједно са ректором потписује дипломе Факултета;
26. издаје налоге комисијама, телима и радним групама, које образује за разраду одређених питања из делокруга свога рада;
27. усмерава и усклађује рад стручних органа Факултета;
28. врши и друге послове утврђене законом, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

На првостепене одлуке и решења декана из става 1. тачке 22. и 23. овог члана, запослени и студенти о чијим правима, обавезама и одговорностима се одлучивало конкретним актом, имају право жалбе Савету Факултета у року од **петнаест** дана од дана пријема одлуке или решења декана, осим уколико законом или другим општим актом није другачије прописано.¹²

Члан 51.

Декан, поред послова из члана 50. овог Статута:

1. обуставља по службеној дужности од извршења општи акт Факултета за који сматра да је супротан закону или другом пропису и о томе без одлагања обавештава орган који је тај акт донео;
2. покреће поступак за оцену законитости општег акта из тачке 1. овог члана, ако орган који га је донео не усклади тај акт са законом, у року од 30 дана од дана кад је примио обавештење декана да је тај акт обуставио од извршења, у даљем року од осам дана;
3. обуставља од извршења акт из претходне тачке овог члана до доношења одлуке надлежног органа.

Члан 52.

Декан за свој рад одговара Савету.

Поједина овлашћења и послове из свог делокруга, декан може решењем пренети на друга лица запослена на Факултету.

Декан најмање једном годишње подноси Савету извештај о свом раду и пословању Факултета.

Члан 53.

Декан ради у скаду са законом и одлукама Савета, а на основу и у скаду са општим актима Факултета.

Декан је одговоран за законитост рада и испуњавање законом прописаних обавеза Факултета.

¹² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

6.2.2. Избор декана

Члан 54.

Декана бира и разрешава Савет на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Избор декана обавља се без конкурса на три године из реда редовних професора који су у радном односу на неодређено време са пуним радним временом на Факултету, са могућношћу једног узастопног поновног избора.

Декан не може бити лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, односно које је правноснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је теже прекршило кодекс професионалне етике односно лице које је разрешено дужности органа пословођења у складу са Законом, као и лице за које је Агенција за борбу против корупције дала препоруку за разрешење.¹³

Декан не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу локалне самоуправе, у орган политичке странке или на дужност органа пословођења предузећа или установе.

Декан не може истовремено бити члан Савета Факултета, односно Савета Универзитета.

6.2.2.1. Покретање поступка избора декана

Члан 55.

Савет доноси одлуку о покретању поступка за избор декана најкасније шест месеци пре истека мандата на који је декан биран.

Савет на истој седници на којој је донео одлуку о покретању поступка за избор декана, доноси и:

- одлуку о именовању чланова и председника Комисија за спровођење поступка избора декана,
- одлуку о роковима за обављање изборних радњи у поступку избора декана.

Одлука о покретању поступка за избор декана и одлука о роковима за обављање изборних радњи у поступку избора декана достављају се катедрама Факултета, ненаставном особљу Факултета, Студентском парламенту Факултета и објављују на интернет страници Факултета.

Комисија из става 2. овог члана има пет чланова из реда чланова Савета.

6.2.2.2. Утврђивање предлога за избор декана

Члан 56.

Кандидата за декана могу предлагати: катедре, ненаставно особље и Студентски парламент Факултета.

Предлог кандидата за декана овлашћени предлагачи из става 1. овог члана достављају Комисији за спровођење поступка избора декана.

¹³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

Члан 57.

Комисија за спровођење поступка избора декана стара се о поштовању правила утврђених Законом о високом образовању и овим Статутом у вези са избором декана.

По пријему предлога кандидата за декана, Комисија утврђује да ли предложени кандидат испуњава услове за избор на функцију декана, позива предложене кандидате за које је утврдила да испуњавају услове за избор да потпишу изјаву о прихватању кандидатуре, да предају свој програм рада Факултета за мандатни период и предлог кандидата за продекане.

Комисија доставља извештај о току поступка предлагања кандидата за декана и о предложеним кандидатима.

Комисија има право и обавезу да у извештају укаже на неправилности у поступку предлагања кандидата, ако их је било.

Комисија доставља извештај Савету и Наставно-научном већу Факултета (у даљем тексту: Веће).

Председник Комисије има право и обавезу да присуствује седници Већа када се утврђује предлог кандидата за декана, односно седници Савета када се бира декан.

Члан 58.

Уколико се кандидат не одазове позиву Комисије за спровођење поступка избора декана да потпише изјаву о прихватању кандидатуре сматраће се да не прихвата кандидатуру.

После потписивања изјаве о прихватању кандидатуре, предложени кандидат за декана не може одустати од кандидатуре.

Ако предложени кандидат, после потписивања изјаве о прихватању кандидатуре, достави Факултету писмену изјаву да одустаје од кандидатуре, поступак избора декана се не прекида, а председник Комисије за спровођење поступка избора декана о томе обавештава Веће и Савет на заједничкој седници.

Члан 59.

На заједничкој седници Већа и Савета председник Комисије за спровођење поступка избора декана извештава чланове Већа и Савета о дотадашњем току поступка за избор декана.

Кандидати за декана за које је Комисија у извештају утврдила да испуњавају услове прописане Законом и овим Статутом, представљају своје програме рада и развоја Факултета и кандидате за продекане на заједничкој седници Већа и Савета.

6.2.2.3. Гласање на седници Већа за утврђивање предлога за избор декана**Члан 60.**

На почетку седнице на којој се утврђује предлог за кандидата за декана, Веће јавним гласањем бира Верификациону и Изборну комисију од по три члана.

Председника Верификационе и председника Изборне комисије бира Веће јавним гласањем.

Верификациона комисија утврђује испуњеност услова у погледу присуства потребног броја чланова и о томе председник комисије подноси усмени извештај Већу.

Поступак гласања за избор декана на седници Већа спроводи Изборна комисија.

Утврђивање предлога за декана врши се тајним гласањем, путем гласачких листова, на којима је утиснут печат Факултета.

На гласачким листовима кандидати се наводе по азбучном реду презимена.

Гласачки лист садржи имена и презимена кандидата, назнаку седнице Већа, датум гласања и напомену о начину гласања.

Сваки члан Већа присутан на седници добија један гласачки лист.

Гласа се за једног кандидата, заокруживањем редног броја испред имена кандидата.

Гласачки лист на коме је заокружен већи број кандидата, или се не може утврдити за кога је члан Већа гласао, сматра се неважећим.

Члан Већа, по обављеном тајном гласању, гласачки лист ставља у одговарајућу гласачку кутију.

По завршеном гласању Изборна комисија утврђује резултат гласања.

О утврђивању резултата гласања Изборна комисија сачињава записник, који је саставни део записника са седнице Већа. У прилогу записника су гласачки листови у затвореној коверти, овереној печатом Факултета.

Председник Изборне комисије подноси усмени извештај Већу о резултатима гласања.

6.2.2.4. Потребна већина за утврђивање предлога кандидата за декана

Члан 61.

Кандидатом за декана сматра се лице које је на седници Већа добило више од половине гласова од укупног броја чланова Већа.

Веће предлаже Савету једног кандидата за декана.

Ако у првом гласању ни један кандидат не добије довољан број гласова, гласање се понавља, а са листе се изоставља кандидат који је добио најмањи број гласова, све док се на листи не нађе један кандидат.

Ако два или више кандидата добију у првом гласању највећи и једнак број гласова, гласање се понавља тако што су на листи само ти кандидати, а Савету се предлаже кандидат који је у поновљеном гласању добио већи број гласова, с тим што број гласова мора бити већи од половине укупног броја чланова Већа.

Ако већи број кандидата има најмањи и једнак број гласова, Веће тада гласа најпре о листи на којој су кандидати са најмањим и једнаким бројем гласова, а затим се кандидат који у том гласању добије највећи број гласова додаје листи кандидата за наредно гласање Већа.

Кандидати који имају једнак и најмањи број гласова, ако у гласању из става 5. овог члана, добију поново једнак број гласова, изостављају се са листе за наредно гласање Већа.

Ако Веће ни после гласања из става 3. - 6. овог члана не утврди предлог кандидата за декана, поступак за избор декана се понавља.

6.2.2.5. Гласање за избор декана на седници Савета

Члан 62.

На седници на којој се бира декан, Савет јавним гласањем образује Верификациону комисију и Изборну комисију од по три члана Савета ради спровођења гласања.

Верификациона комисија утврђује број присутних чланова Савета и подноси усмени извештај Савету.

Изборна комисија припрема гласачке листиће за избор декана.

Гласачки листић садржи име и презиме кандидата кога је предложило Веће, назнаку седнице Савета, датум гласања и напомену о начину гласања.

Гласачки листићи морају бити оверени печатом Факултета.

Сваки члан Савета присутан на седници добија један гласачки лист.

Глас се заокруживањем редног броја испред имена кандидата.

Гласачки лист на коме се не може утврдити како је члан Савета гласао, сматра се неважећим.

Члан Савета, по обављеном тајном гласању, гласачки лист ставља у одговарајућу гласачку кутију.

По завршеном гласању Изборна комисија утврђује резултат гласања.

О утврђивању резултата гласања Изборна комисија сачињава записник, који је саставни део записника са седнице Савета. У прилогу записника су гласачки листови у затвореној коверти, овереној печатом Факултета.

Председник Изборне комисије подноси усмени извештај Савету о резултатима гласања.

6.2.2.6. Потребна већина за избор декана

Члан 63.

Предложени кандидат за декана изабран је ако је добио већину гласова укупног броја чланова Савета.

Уколико предложени кандидат не добије потребну већину гласова, поступак избора декана се понавља. Савет на истој седници доноси нову одлуку о покретању поступка за избор декана, одређује рокове за спровођење изборних радњи и именује Изборну комисију.

6.2.2.7. Ступање на дужност новоизабраног декана

Члан 64.

Избор декана се врши сваке треће године а изабрани декан ступа на дужност 1. октобра текуће године.

Примопредаја дужности између декана врши се даном ступања на дужност новог декана.

Записник о примопредаји потписује декан који врши предају и декан који ступа на дужност уз присуство и потпис председника Савета.

6.2.3. Спреченост декана у обављању дужности

Члан 65.

У случају привремене спречености декана да обавља своје дужности (болест и сл.), Савет овлашћује једног од продекана да обавља дужност декана за време његове привремене спречености.

Предлог за покретање поступка утврђивања привремене спречености декана подноси најмање једна трећина чланова Савета или сâм декан.

Продукан обавља дужност декана за време његове привремене спречености, а најдуже шест месеци од дана када је утврђена спреченост. Након шест месеци Савет покреће поступак избора новог декана.

Овлашћени продекан из става 1. овог члана има сва овлашћења и обавља све послове декана утврђене Законом и овим Статутом, а јавне исправе и остале акте потписује уз ознаку "п.о." (по овлашћењу).

6.2.4. Разрешење декана

Члан 66.

Декан може бити разрешен на начин и по поступку који су утврђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Декану престаје дужност у случајевима прописаном чланом 54. став 3. овог Статута даном правоснажности пресуде, односно коначности ¹⁴одлуке, односно препоруке.

У случајевима прописаним ставом 2. овог члана, Савет Факултета констатује одмах да је декану престала дужност, а најкасније у року до 15 дана од дана правоснажности пресуде, односно коначности одлуке или препоруке ¹⁵и именује вршиоца дужности декана. ¹⁶

Савет факултета разрешава декана најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за непоступање по правоснажном акту инспектора из члана 135. става 3. тачка б) Закона о високом образовању.

Питање разрешења декана може бити покренуто и из других разлога наведених овим Статутом, односно другим прописима и општим актима Факултета, подношењем образложеног предлога за разрешење декана Савету и Наставно научно већу од стране једне од катедри Факултета, већине запослених из реда ненаставног особља Факултета или Студентског парламента Факултета.

Када је на дневном реду Већа предлог за разрешење декана из става 6. овог члана, председавање седницом преузима најстарији члан Већа, под условом да у том тренутку не врши функцију декана.

Предлог за разрешење декана утврђује Наставно-научно веће Факултета, тајним гласањем, већином од укупног броја чланова Већа.

Образложени предлог за разрешење декана Веће доставља Савету који је дужан да предлог размотри, одлучи по предлогу и обавести Веће о донетој одлуци.

Одлуку о разрешењу декана Савет доноси тајним гласањем, већином од укупног броја чланова Савета.

Члан 67.

Ако Савет прихвати предлог и донесе одлуку о разрешењу декана, на истој седници тајним гласањем именује вршиоца дужности декана из реда редовних професора са пуним радним временом на Факултету, на предлог члана Савета, и доноси одлуку о покретању поступка за избор декана.

¹⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

¹⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

¹⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

Именовани вршилац дужности декана ову функцију може вршити најдуже 6 (шест) месеци од дана именовања у ком року се спроводе избори за декана на начин и по поступку одређеном одредбама овог Статута.

Члан 68.

Савет именује вршиоца дужности декана на начин предвиђен предходним чланом и у случају кад се благовремено не изврши избор декана, у случају оставке, престанка радног односа и слично.

Члан 69.

Декан може бити разрешен дужности пре истека мандата и ако:

- сам затражи разрешење,
- крши одредбе Устава, закона, Статута или других опших аката Универзитета и Факултета,
- грубо нарушава или не поштује одлуке Савета или Наставно-научног већа Факултета,
- настану такви разлози који по посебним прописима или прописима којима се уређују радни односи доведу до престанка његовог уговора о раду,
- својим понашањем тешко повреди углед дужности коју обавља,
- изгуби способност обављања дужности декана, и
- на други начин злоупотреби положај декана.

Поступак разрешења декана спроводи Савет на седници којој присуствује најмање две трећине чланова Савета.

У поступку одлучивања о разрешењу, декану се мора пружити могућност изјашњења о разлозима за разрешење.

Приликом одлучивања о разрешењу из разлога наведених у ставу 1. овог члана алинеи 2., 3. и 5. посебно се мора узети у обзир тежина повреде, настале последице, ниво одговорности и друге околности које утичу на доношење одлуке.

6.3. НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ ФАКУЛТЕТА

6.3.1. Састав, број чланова, начин избора и мандат

Члан 70.

Наставно-научно веће је највиши стручни орган Факултета.

Наставно-научно веће чине сви наставници који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

При расправљању и одлучивању о питањима од значаја за студенте, а посебно оним која се односе на осигурање квалитета наставе, правила студија, план рада, календар рада, уписну политику Факултета, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, измена и допуна статута Факултета, предлагање кандидата за декана Факултета и предлагање финансијског плана Факултета, у раду Наставно-научног већа Факултета учествују представници студената и тада они улазе у састав укупног броја чланова Наставно-научног већа Факултета. Студентске представнике у Наставно-научном већу Факултета бира Студентски парламент Факултета у складу са законом којим се уређује студентско организовање и високо образовање, водећи рачуна о сразмерној заступљености мање заступљеног пола и

студената уписаних по афирмативним мерама. Студенти чланови Наставно-научног већа Факултета чине 20% од укупног броја чланова Наставно-научног већа Факултета.¹⁷

Мандат представника студената из става 3. овог члана траје две године, а престаје и раније, престанком статуса студента Факултета.

Члан 71.

Председник Већа Факултета је декан по функцији, а у његовом одсуству продекан или други члан Већа кога декан овласти.

6.3.2. Делокруг рада и одлучивања

Члан 72.

Веће Факултета:

1. утврђује предлог Статута и измена Статута;
2. утврђује предлог финансијског плана;
3. предлаже извештај о пословању и **Финансијски извештај** ¹⁸Факултета;
4. предлаже план коришћења средстава за инвестиције;
5. предлаже висину школарине;
6. предлаже студијске програме за стицање високог образовања кроз академске и струковне студије;
7. предлаже студијски програм за стицање заједничке дипломе;
8. доноси општи акт којим се уређује кратки програм студија Факултета, исход учења, начин остваривања кратког програма студија и изглед сертификата о завршеном кратком програму студија ради стручног оспособљавања лица са стеченим високим образовањем за укључивање у радни процес;
9. доноси општи акт којим се уређује начин организовања студијског програма и права и обавезе студената који студирају уз рад на Факултету;
10. утврђује предлог ужих научних области Универзитету у Нишу, у оквиру научних области које утврђује Национални савет за високо образовање;
11. доноси одлуку о ангажовању наставника и сарадника за извођење наставе за сваку школску годину;
12. утврђује, планира и анализира процесе управљања вредновањем система образовања (акредитација студијских програма, провера и оцењивање квалитета);
13. одлучује о функционисању система обезбеђења квалитета студијских програма на основу извештаја Одбора за квалитет о провери и оцени система обезбеђења квалитета наставе и студијских програма;
14. најмање једном у семестру разматра извештај о остваривању студијских програма, а на основу извештаја надлежног продекана;
15. доноси програме научних истраживања и програме за иновацију знања;

¹⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

¹⁸ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

16. утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
17. најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања;
18. одлучује о организовању академских и струковних студија и облицима сталног стручног образовања и усавршавања на страном језику, у складу са овим Статутом и Статутом Универзитета;
19. усваја теме докторских дисертација;
20. предлаже Савету оснивању или укидању катедри и оснивање или укидање организационих јединица Факултета, осим организационих јединица са статусом правног лица;
21. бира представнике из реда наставног особља у Савет;
22. покреће и спроводи поступак избора у истраживачка звања и предлаже одговарајућем матичном научном одбору и Комисији за стицање научних звања избор у научна звања;
23. предлаже број студената који се уписују на прву годину студијског програма који се финансира из буџета и који се сами финансирају;
24. доноси програм стручне праксе студената у земљи и иностранству;
25. предлаже оснивање наставних лабораторија;
26. **даје мишљење Универзитету, на основу образложеног предлога одговарајућег већа катедре, о испуњености услова за продужење радног односа наставника из члана 157. овог Статута¹⁹;**
27. предлаже Универзитету ангажовање наставника из члана 159. овог Статута на мастер академским и докторским студијама и учешћу истих у комисијама у поступку израде и одбране завршних радова односно дисертација на тим студијама најдуже још две школске године;
28. одлучује о рецензијама у вези издавачке делатности;
29. именује своје сталне и повремене комисије у складу са законом;
30. разматра и доноси одлуке о захтевима студената из делокруга свога рада;
31. разматра успех студената;
32. утврђује правила за избор представника Факултета из реда наставника и сарадника у органе и тела Факултета и Универзитета, у складу са овим Статутом и Статутом Универзитета;
33. предлаже доделу звања професор емеритус редовном професору у пензији, у складу са општим актом Универзитета;
34. разматра и припрема предлоге о другим питањима о којима одлучује Савет;
35. доноси пословник о свом раду; и
36. обавља и друге послове утврђене законом, статутом Универзитета и овим Статутом.

Пословником о раду Већа уређују се сазивање седница, начин рада, доношење одлука и друго.

Веће може имати радна тела којима се поверава проучавање одређених питања из његове надлежности.

¹⁹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

6.3.3. Изборно веће Факултета

Члан 73.

Изборно веће Факултета:

1. утврђује предлог за избор у звање наставника;
2. врши избор у звање сарадника;
3. предлаже чланове комисије за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника и одређује комисију за писање реферата о кандидатима за избор у звање сарадника.

Изборно веће чине сви наставници који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету. Декан је председник Изборног већа Факултета по функцији.

Изузетно од става 2. овог члана, Изборно веће приликом предлагања учесника конкурса за избор у наставна звања чине наставници у истом и вишем звању од звања у које се учесник конкурса бира.

Комисија за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника састоји се од најмање три наставника у истом или вишем звању од звања у коме се наставник бира, из уже научне области за коју се наставник бира, од којих је најмање један у радном односу на другој високошколској установи. Члан ових комисија може бити и: наставник у одговарајућем звању коме је престао радни однос због одласка у пензију; лице изабрано у одговарајуће научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност; професор емеритус; или члан САНУ у радном саставу, који је пре пензионисања имао одговарајуће наставно или научно звање.

Комисија за писање реферата о кандидатима за избор у звање сарадника састоји се од најмање три наставника из уже научне области за коју се сарадник бира, од којих је најмање један у радном односу на другој високошколској установи. Члан ових комисија може бити и наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију или лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност.

Пошто прегледају пријаве на конкурс чланови комисија за избор у звање наставника и сарадника Факултета дужни су да дају писмене изјаве декану Факултета о томе да ли они или с њима повезана лица имају интерес везан за спровођење конкурса.

Председник или други члан конкурсне комисије код кога постоји сукоб интереса, изузима се из комисије и уместо њега именује се нови.

Кругом повезаних лица са члановима комисије сматрају се супружник или ванбрачни партнер, крвни сродник у правој линији до било ког степена, сродник по побочној линији и тазбински сродник закључно са другим степеном сродства, ако су у односу стараоца, стараника, усвојиоца, усвојеника, хранитеља или храненика, као и лица чија делатност може имати утицаја на непристрано и одговорно обављање изборног поступка и на имовно стање чланова конкурсне комисије.

Правила у вези са спречавањем сукоба интереса прописана ставом 6, 7. и 8. овог члана примењују се и на чланове комисија за писање извештаја за оцену испуњености услова за избор у научна и истраживачка звања, када се поступак избора у ова звања спроводи на Факултету у складу са одредбама закона којим се уређује научноистраживачка делатност.

6.3.4. Радна тела Већа

Члан 74.

Веће има сталне и привремене комисије и одборе.

Сталне комисије и одбори Већа су:

- Комисија за академске студије,
- Комисија за издавачку делатност,
- Комисија за стручну праксу студената,
- Комисију за научно-истраживачки рад,
- Комисија за Библиотеку,
- Одбор за квалитет.
- Комисију за академске студије чине шефови катедри Факултета и продекан за наставу.

Привремене комисије и одборе Веће образује по потреби.

Надлежност, састав и председник Комисије и Одбора утврђују се одлуком Већа о формирању комисије или општим актима Факултета.

Комисије и Одбор се именују на изборни период од три године.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, измену студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у комисијама и одборима из овог члана учествују представници студената, које бира Студентски парламент Факултета на мандатни период од два године, тако да њихов број представља 20% од укупног броја чланова комисије или одбора.

6.4. ВЕЋЕ КАТЕДРЕ

Члан 75.

Стручни орган Катедре је Веће Катедре које чине сви наставници који обављају образовни рад из наставних предмета за које је катедра основана и надлежна, а који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

Члан 76.

Веће Катедре:

1. иницира израду студијских програма;
2. даје мишљење о програму научних истраживања и о научним радовима у којима учествују наставници и сарадници Катедре;
3. припрема извођење предавања, вежби, колоквијума, испита и других облика рада са студентима;
4. утврђује као препоруку списак уџбеника и другу литературу коју студенти треба да користе за савлађивање садржаја предмета студијских програма;
5. припрема предлог плана научно-истраживачког рада катедре;
6. предлаже декану кандидате за шефа Катедре и шефове наставних лабораторија и бира заменика шефа и секретара Катедре;
7. најмање једном у школској години разматра рад наставника и сарадника;
8. даје предлоге у вези набавке опреме за потребе наставе и научно-истраживачког рада;

9. предлаже декану расписивање конкурса за избор наставника, односно сарадника за уже научне области у оквиру катедре;
10. предлаже чланове комисије за писање извештаја за избор наставника и сарадника и разматра њен извештај;
11. предлаже истакнутог научника или стручњака, професора у пензији и студената мастер и докторских студија за остваривање дела наставе на Факултету;
12. предлаже ангажовање наставника и сарадника катедре за извођење наставе за наставне предмете катедре;
13. најмање једном у току семестра разматра успех из наставних предмета катедре и предлаже мере за унапређење наставе;
14. прати наставни и научни рад својих чланова и изјашњава се о њиховом раду и условима за напредовање;
15. одобрава теме завршних радова;
16. обавља и друге послове у складу са Законом, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Пословником о раду Већа катедре, уређују се сазивање седница, кворум, начин рада, доношење одлука и друго.

Члан 77.

Катедром руководи шеф катедре.

Шефа катедре именује декан, на предлог Већа катедре, за мандатни период од три године.

Исто лице може бити именовано за шефа катедре највише два пута узастопно.

За шефа катедре може бити изабран наставник, члан Већа катедре, са пуним радним временом на Факултету.

Шеф катедре сазива и руководи радом седнице Већа катедре.

Шеф катедре је дужан да сазове седницу Већа катедре, ради разматрања и одлучивања о конкретним питањима, и на захтев Већа Факултета, већине чланова Већа катедре или декана.

6.5. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

6.5.1. Састав и избор Студентског парламента Факултета

Члан 78.

Студентски парламент Факултета заступа и штити права и интересе свих студената Факултета и разматра питања и активности у интересу студената.

Рад Студентског парламента Факултета је јаван.

Средства за финансирање рада Студентског парламента Факултета и ваннаставних активности студената Факултета, утврђују се финансијским планом Факултета.

Право да буду бирани за члана студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент, које кандидује студентска организација регистрована у складу са законом којим се уређује студентско организовање или које кандидује неформална група студената која има писмену подршку најмање 10% укупног

броја студената Факултета, у складу са општим актом Студентског парламента Факултета.

Представници студената са инвалидитетом и студената уписаних по афирмативним мерама заступљени су у чланству Студентског парламента Факултета сразмерно процентуалном учешћу у укупном броју студената уписаних у школској години у којој се бира Студентски парламент Факултета.

Начин и поступак избора, као и број чланова Студентског парламента Факултета утврђује се општим актом Студентског парламента Факултета, уз обезбеђивање равноправне заступљености студената и студенткиња, водећи рачуна о заступљености свих студијских програма.

Избор чланова Студентског парламента Факултета одржава се сваке друге године у априлу, тајним и непосредним гласањем.

Изборе за Студентски парламент Факултета расписује председник Студентског парламента Факултета.

Студентски парламент Факултета се конституше најкасније до краја октобра месеца текуће године.

Мандат чланова Студентског парламента Факултета почиње даном конституисања студентског парламента и траје две године.

У случају да студент који је изабран за члана Студентског парламента Факултета заврши степен студија на који је уписан пре истека мандата, задржава право да обавља функцију, ако упише наредни степен студија у првом наредном уписном року на Факултету, не дуже од три месеца.

Уколико услов из претходног става овог члана није испуњен, могу се расписати допунски избори у складу са општим актом Студентског парламента Факултета.²⁰

6.5.3. Надлежност Студентског парламента

Члан 79.

Студентски парламент Факултета:

1. доноси опште акте којима уређује свој рад, начин функционисања, организацију и број, начин и поступак избора својих чланова - Пословник о раду Студентског парламента Факултета и Правилник о избору чланова Студентског парламента Факултета;
2. бира и разрешава представнике студената у органима Факултета;
3. бира и разрешава студента продекана из реда студената Факултета који имају просечну оцену студија најмање осам;
4. бира и разрешава председника и потпредседнике Студентског парламента Факултета и утврђује друга тела која ће се бавити посебним пословима у оквиру овлашћења Студентског парламента Факултета;
5. учествује у процесу самовредновања Факултета;
6. обавља активности које се односе на осигурање и оцену квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу и оцену ефикасности студија, утврђивање броја ЕСПБ бодова, развој мобилности студената, подстицање

²⁰ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

- научно-истраживачког рада студената, сарадњу са тржиштем рада, заштиту права студената и унапређење студентског стандарда и даје мишљење о критеријумима за оцењивање активности и знања студената у наставном процесу;
7. покреће иницијативу за доношење или промену прописа Факултета од интереса за студенте;
 8. покреће иницијативу за доношење или промену одлука других органа Факултета које се односе на положај студената у наставном процесу и управљању Факултетом;
 9. доноси годишњи план и програм рада студентског парламента и усваја извештај о раду;
 10. доноси финансијски план и подноси финансијски извештај Студентског парламента;
 11. обавља друге активности у складу са законом и општим актима Факултета;
 12. даје мишљења о педагошком раду наставника и сарадника, у складу са општим актом Универзитета и Факултета;
 13. реализује ваннаставне активности студената, оснива спортске екипе, координише спортским екипама, организује стручна и спортска такмичења, конференције, студентске научне скупове, студијске и стручне посете установама и институцијама у земљи и иностранству, студентске екскурзије, стручне праксе, трибине, округле столове, хуманитарне активности, промоције научне и стручне литературе, издаје студентске часописе и сл.;
 14. одлучује о расподели средстава за ваннаставне активности студената, у складу са општим актом Студентског парламента Факултета;
 15. обавља и друге послове, у складу са законом, овим Статутом и општим актима Факултета.

Савет Факултета усваја финансијски извештај Студентског парламента Факултета из става 1. тачка 10. овог члана у оквиру финансијског извештаја Факултета.²¹

Члан 80.

Студент продекан:

1. заједно са председником Студентског парламента представља Студентски парламент у земљи и иностранству;
2. спроводи активности којима се остварује повезаност Студентског парламента са осталим телима Факултета и Универзитета;
3. учествује у раду Наставно-научног већа и Савета Факултета без права гласа;
4. учествује у раду Колегијума Факултета;
5. извештава Студентски парламент о свом раду;
6. обавља и друге послове, у складу са законом, овим Статутом и општим актима Факултета, као и послове које му повери Студентски парламент, а тичу се студената.

Мандат студента продекана траје једну годину.

²¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

Поступак избора и разрешења студента продекана уређују се Пословником о раду Студентског парламента Факултета.

6.5. А САВЕТ ПОСЛОДАВАЦА²²

Члан 80а.

Савет послодаваца Факултета је орган чији је основни циљ остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета у складу са потребама тржишта рада.

Савет послодаваца има седам чланова, од којих пет бира Савет Факултета водећи рачуна о заступљености припадника оба пола, на предлог Наставно научног већа Факултета, из реда истакнутих стручњака у области машинског инжењерства и инжењерског менаџмента који имају вишегодишње радно искуство у привредним субјектима у Републици Србији или иностранству на пословима управљања привредним субјектима или управљања одговарајућим техничким процесима у привредним субјектима.

Мандат чланова Савета послодаваца Факултета које бира Савет Факултета траје три године од дана конституисања Савета послодаваца Факултета. Ако се мандат члана Савета послодаваца оконча из било ког разлога пре истека рока за који је изабран, спровешће се процедура за избор другог члана Савета послодаваца прописана овим Статутом. Мандат новоизабраног члана Савета послодаваца окончаће се истеком мандата осталих чланова Савета послодаваца.

Декан и продекан за сарадњу са привредом су стални чланови Савета послодаваца Факултета.

Савет послодаваца бира председника и заменика председника из реда чланова које именује Савет Факултета.

Члан 80б.

Савет послодаваца:

1. покреће иницијативе и даје предлоге органима Факултета за остваривања сарадње са привредним субјектима на развоју студијских програма Факултета у складу са потребама тржишта рада;
2. предлаже органима Факултета иновације студијских програма Факултета у циљу ефикаснијег укључивање студената у радни процес у привредним субјектима и на тржиште рада;
3. предлаже иновације програма стручне праксе студената;
4. даје иницијативе за оснивање и реализацију нових студијских програма, у складу са потребама привредних субјеката или јавних служби,
5. даје мишљења и иницијативе за повећање или смањење броја студената за упис на поједине студијске програме Факултета;
6. анализира потребе тржишта рада у Републици Србији и даје предлоге за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада;
7. обавља и друге послове, у складу са законом, овим Статутом и општим актима Факултета.

²² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

Савет послодаваца доноси одлуке, предлоге и закључке на седницама, већином од укупног броја чланова Савета послодаваца.

Савет послодаваца једном годишње доставља извештај о свом раду Савету Факултета.

Пословником о раду Савета послодаваца уређују се сазивање седница, кворум, начин рада, доношење одлука и друго.

6.6. ПРОДЕКАНИ, КОЛЕГИЈУМ, СЕКРЕТАР ФАКУЛТЕТА И ЗАПОСЛЕНИ СА ПОСЕБНИМ ОВЛАШЋЕЊИМА И ОДГОВОРНОСТИМА

6.6.1. Продекани

Члан 81.

Факултет има четири продекана од којих један уједно обавља и дужност руководиоца Завода.

Продекани обављају послове из делокруга декана на основу и у оквиру овлашћења датих од стране декана, а у складу са овим Статутом.

Продекани за свој рад одговарају декану.

Продекани организују и воде послове у одређеним областима за које их декан овласти: наставе, материјално-финансијског пословања, научноистраживачког рада, студентског стандарда, међуфакултетске сарадње, међународне сарадње, сарадње са привредним и другим организацијама, информационог система, издавачке делатности и др.

Декан може овластити једног од продекана да га замењује у његовом одсуству.

Продекани Факултета обављају и друге послове по налогу декана.

Члан 82.

Продекане именује и разрешава декан.

Продекани се именују на изборни период који је једнак изборном периоду декана.

За продекана може бити именован наставник који је у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

6.6.2. Колегијум

Члан 83.

Колегијум као саветодавно тело помаже декану у раду, а чине га: декан, продекани, шефови катедри, руководиоци организационих јединица и секретар Факултета.

Колегијум сазива и његовим радом руководи декан.

Члан 84.

Седнице колегијума декан сазива по потреби.

Ставови колегијума имају консултативни и саветодавни карактер.

Колегијум је орган који помаже у раду декану при изради планова и програма наставног, научно-истраживачког и стручног рада.

Колегијум:

- предлаже мере за унапређење наставног, научног и стручног рада,
- разматра општа и друга акта пре расправљања на Наставно-научном већу,

- обавља и друге послове које ставља на дневни ред декан или то затражи Наставно-научно веће.

6.6.3. Секретар Факултета

Члан 85.

Секретар може бити лице које је дипломирани правник, има одговарајуће искуство на изради или примени прописа из области образовања и науке, познаје проблематику високошколског образовања и испуњава друге услове постављене актом о систематизацији радних места за радно место секретара.

Секретар обавља нормативноправне, управноправне и остале послове предвиђене Статутом и другим прописима и општим актима Факултета.

Секретар је руководилац Сектора за људске и материјалне ресурсе, координира његов рад и одговоран је за извршење организационих, административних, правних, техничких и других послова на Факултету.

Секретара бира и разрешава декан, коме секретар одговара за свој рад.

Секретар може бити лице које је у радном односу на Факултету са пуним радним временом.

6.6.4. Запослени са посебним овлашћењима и одговорностима

Члан 86.

Запослени на Факултету са посебним овлашћењима и одговорностима су: декан, продекани и секретар Факултета.

7. СТУДЕНТИ

7.1. ПОЈАМ СТУДЕНТА И ВРСТЕ СТУДЕНАТА

Члан 87.

Студент је физичко лице уписано на студијски програм који се изводи на Факултету.

Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета (у даљем тексту: **буџетски студент**) или студента који се сâм финансира (у даљем тексту: **самофинансирајући студент**).

Својство студента доказује се индексом.

7.2. ГОСТУЈУЋИ СТУДЕНТ

Члан 88.

Гостујући студент је студент другог факултета, односно другог универзитета, који уписује делове студијског програма на Факултету, у складу с уговором између Факултета и другог факултета о признавању ЕСПБ бодова.

Својство гостујућег студента траје најдуже једну школску годину, односно два семестра.

Права и обавезе гостујућег студента, начин покривања трошкова његовог

студирања и друга питања везана за својство гостујућег студента уређују се уговором из става 1. овог члана.

7.3. СТУДЕНТ КОЈИ ОСТВАРУЈЕ ДЕО СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НА ДРУГОЈ ВИСОКОШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

Члан 89.

Студент може остварити део студијског програма на другој високошколској установи у складу с уговором о признавању ЕСПБ бодова између високошколских установа.

Део студијског програма који студент из става 1. овог члана остварује на другом факултету, односно на другој високошколској установи не може бити краћи од једног, нити дужи од два семестра.

Део студијског програма који студент из става 1. овог члана остварује на другом факултету обухвата одговарајући број предмета и ЕСПБ бодова.

Права и обавезе студента из става 1. овог члана, начин покривања трошкова његовог студирања и друга питања у вези с остваривањем дела студијског програма на другој високошколској установи уређују се уговором из става 1. овог члана.

Похађање наставе и положени испити студента из става 1. овог члана доказују се индексом, односно одговарајућом потврдом.

Члан 90.

Студент може, по сопственом избору, слушати и полагати предмет из акредитованог студијског програма другог факултета.

Број ЕСПБ бодова остварен на овај начин не улази у укупан број бодова остварених на студијском програму који је студент уписао на матичном факултету и на основу кога се врши рангирање студената за остваривање статуса буџетског студента.

Оцена коју студент оствари на испиту на овако изабраном предмету не улази у просечну оцену у току студија.

Уговором између факултета уређују се међусобна права и обавезе факултета, укључујући и начин финансирања, као и права и обавезе студената из става 1. овог члана.

Додатак дипломи садржи и број ЕСПБ бодова остварен полагањем предмета из става 1. овог члана.

7.4. СТАТУС БУЏЕТСКОГ СТУДЕНТА

Члан 91.

Статус буџетског студента има студент:

1. уписан на студије првог, другог и трећег степена, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години за коју је уписан по конкурс;
2. који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова и рангира се у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом; студент који не оствари ово право у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сâм финансира;
3. рангирање студената из претходног става обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог

успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета;

4. студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.²³

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

7.5. БРОЈ СТУДЕНАТА КОЈИ СЕ УПИСУЈУ НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ И КОНКУРС ЗА УПИС НА СТУДИЈЕ

Члан 92.

На предлог Већа Факултета, Сенат даје мишљење Влади о броју буџетских студената за упис у прву годину студијских програма који се организују на Факултету.

У наредним годинама студија број студената из става 1. овог члана Факултет може повећати за највише 20% у односу на претходну годину, у складу са одлуком Већа Факултета.

На предлог Већа Факултета, Сенат утврђује број самофинансирајућих студента који се уписују на студијске програме који се организују на Факултету.

Број студената из става 1, 2. и 3. овог члана не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад Факултета.

Члан 93.

Веће Факултета предлаже Сенату Универзитета доношење одлуке о расписивању конкурса за упис на студије.

Предлог из става 1. овог члана подноси се Сенату Универзитета најкасније четири месеца пре почетка школске године.

Конкурс садржи:

1. број студената за сваки студијски програм који се организује на Факултету;
2. услове за упис;
3. мерила за утврђивање редоследа кандидата;
4. поступак спровођења конкурса;
5. начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед;
6. висину школарине коју плаћају самофинансирајући студенти.

Изузетно од става 3. овог члана, конкурс за докторске студије које се организују у оквиру међународних пројеката у складу са Законом о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Хоризонт Европа - оквирном програму за истраживање и иновације ("Службени гласник РС - Међународни уговори", број 1/23), расписује се у складу са роковима и условима прописаним програмским документима

²³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

Хоризонт Европа, односно роковима и условима одговарајућег пројекта у оквиру којег се реализују студије, а студенти уписани по тим конкурсима не улазе у број студената чије се студије финансирају из буџета Републике.²⁴

Приликом сачињавања ранг листе пријављених кандидата за упис на студије Факултет прво врши рангирање кандидата који први пут уписују студије на том степену студија и на Факултету, а затим се врши рангирање осталих кандидата²⁵.

7.6. ЈЕЗИК СТУДИЈА

Члан 94.

Студије на Факултету организују се на српском језику.

Факултет може организовати полагање испита и изводити студије, односно поједине делове студија, као и организовати израду и одбрану завршног, мастер и специјалистичког рада и докторске дисертације, односно остваривати студијски програм на страном језику, уколико је такав програм акредитован као посебан студијски програм, у складу са овим Статутом.

Лице се може уписати на студијски програм ако познаје језик на којем се изводи настава.

Студент, уписан на студије из става 2. овог члана, може прелазити у току студија на студијски програм који се изводи на српском језику, након провере знања српског језика.

Провера знања језика из става 3. и 4. овог члана врши се на начин који пропише Наставно-научно Факултета.

Факултет може за студенте са посебним потребама организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, на знаковном језику.

7.7. СТРАНИ ДРЖАВЉАНИН

Члан 95.

Страни држављанин може се уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин.

Страни држављанин плаћа школарину, осим ако међународним споразумом није друкчије одређено.

Страни држављанин може се уписати на студије ако је здравствено осигуран.

7.8. ВРСТЕ И НИВОИ СТУДИЈА

Члан 96.

²⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

²⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

На Факултету се изводе академске и струковне студије, на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

Академски студијски програм оспособљава студенте за развој и примену научних, стручних и уметничких достигнућа.

Струковни студијски програм оспособљава студенте за примену знања и вештина потребних за укључивање у радни процес.

Академске студије организују се и изводе као:

1. основне академске студије, које трају три или четири године, и чијим се завршетком стиче 180 или 240 ЕСПБ бодова (студије првог степена);
2. мастер академске студије које трају једну годину и чијим се завршетком стиче 60 ЕСПБ бодова, када је када је претходно остварен обим основних академских студија од 240 ЕСПБ бодова, и мастер академске студије које трају две године и чијим се завршетком стиче 120 ЕСПБ бодова, када је претходно остварен обим основних академских студија од 180 ЕСПБ бодова (студије другог степена);
3. специјалистичке академске студије, које трају најмање годину дана, и чијим се завршетком стиче најмање 60 ЕСПБ бодова када су претходно завршене мастер академске студија (студије другог степена);
4. докторске академске студије, које трају најмање три године, и чијим се завршетком стиче најмање 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама, односно интегрисаним академским студијама (студије трећег степена).

Одређени академски студијски програми могу се организовати интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија, тако да се њиховим завршетком стиче 300 ЕСПБ бодова.

Струковне студије организују се и изводе као:

1. основне струковне студије, које трају три године, и чијим се завршетком стиче 180 ЕСПБ бодова;
2. специјалистичке струковне студије, које трају најмање годину дана, и чијим се завршетком стиче најмање 60 ЕСПБ бодова;
3. мастер струковне студије, које трају две године, и чијим се завршетком стиче 120 ЕСПБ бодова, када је претходно остварен обим првог степена студија од најмање 180 ЕСПБ бодова.

7.8.1. Кратки програм студија

Члан 97.

Ради стручног оспособљавања лица са стеченим **средњим**²⁶ образовањем за укључивање у радни процес, на Факултету се може изводи кратки програм студија који има дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за који се издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Кратки програм студија може се изводити у обиму од 30 до 60 ЕСПБ бодова.

²⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

Кратки програм студија, исход учења, начин остваривања кратких програма и изглед сертификата о завршеном кратком програму студија уређују се општим актом који доноси Наставно-научно веће Факултета.

7.8.2. Студије уз рад

Члан 98.

Факултет може да организује студије уз рад за студенте који су запослени или који из другог разлога нису у могућности да редовно прате наставу.

Начин организовања студијског програма и права и обавезе студената који студирају уз рад уређује се општим актом који доноси Веће Факултета.

7.8.3. Студијски програми по дуалном моделу

Члан 98а.

На Факултету је могуће реализовати студијске програме и по дуалном моделу студија. Основ за реализацију дуалног модела студија је студијски програм Факултета акредитован у складу са стандардима за акредитацију утврђеним у складу са законом којим се уређује високо образовање и законом којим се уређује дуални модел студија у високом образовању и стандардом квалификације утврђеним у складу са законом којим се уређује национални оквир квалификација Републике Србије.

Дуални модел студија може се акредитовати као самостални студијски програм Факултета или као један од модула у оквиру студијског програма Факултета и поред елемената прописаних законом који уређује високо образовање и стандардима за акредитацију, садржи опис и обим учења кроз рад исказан у сатима и ЕСПБ бодовима.

Садржај и начин остваривања дуалног модела студија на студијским програмима Факултета, узајамна права и обавезе студената, Факултета и послодаваца, материјално и финансијско обезбеђење студената, специфичне услове за упис студената на студијске програме по дуалном моделу, услове преласка студената са дуалног на друге моделе студија, односно преласка на дуални модел студија, потребне компетенције које мора поседовати ментор код послодавца за реализацију учења кроз рад, начин провере компетенција ментора код послодавца, као и друга питања од значаја за реализацију студија по дуалном моделу прописују се законом којим се уређује дуални модел студија у високом образовању и општим актом Факултета који доноси Наставно научно веће Факултета.²⁷

7.9. УСЛОВИ ЗА УПИС НА ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Члан 99.

²⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

У прву годину основних академских студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању, уз вредновање одговарајуће матуре.²⁸

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних академских студија полаже пријемни испит у складу с општим актом који на предлог Факултета доноси Сенат Универзитета.

Кандидат који има положену општу, матуру, по правилу, не полаже пријемни испит. Уместо пријемног испита овом кандидату се вреднују резултати **опште матуре²⁹**, у складу са правилником који доноси Сенат.

Кандидат који је као ученик трећег или четвртог разреда средње школе освојио једно од прва три места на републичком такмичењу које организује Министарство надлежно за послове просвете, односно на међународном такмичењу, не полаже пријемни испит из одговарајућег наставног предмета. Кандидату се вреднују наведени резултати остварени на републичком, односно међународном такмичењу, као максимално освојени број бодова на пријемном испиту из тог предмета.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних академских студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању и на матурским испитима и резултата постигнутих на пријемном испиту, према мерилима утврђеним општим актом из става 2. овог члана. Кандидатима за упис у прву годину основних академских студија се вреднује општа матура. Општим актом из става 2. овог члана утврђује се који се испити са опште матуре вреднују приликом уписа на студије и утврђују критеријуми на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на основне академске студије.³⁰

На основу мерила из става 5. овог члана, Факултет саставља ранг листу пријављених кандидата и доставља је Универзитету.

Ранг листу пријављених кандидата објављује Универзитет и Факултет, а право на упис стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената из члана 94. став 3. тачка 1. овог Статута.

7.10. УСЛОВИ ЗА УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Члан 100.

У прву годину мастер академских студија може се уписати лице које је завршило основне академске студије, остваривши:

1. најмање 180 ЕСПБ бодова – ако мастер академске студије имају 120 ЕСПБ бодова;
2. најмање 240 ЕСПБ бодова – ако мастер академске студије имају 60 ЕСПБ бодова.

²⁸ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

²⁹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

³⁰ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

Студијским програмом мастер академских студија прописују се основне академске студије из става 1. овог члана.

Редослед кандидата за упис у прву годину мастер академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним академским студијама.

Општим актом Факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину мастер академских студија.

7.11. УСЛОВИ ЗА УПИС НА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Члан 101.

У прву годину специјалистичких академских студија може се уписати лице које је завршило мастер академске студије.

Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на мастер академским студијама.

Општим актом Факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину специјалистичких академских студија.

7.12. УСЛОВИ ЗА УПИС НА ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Члан 102.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

1. завршене мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом од најмање 8 на претходним нивоима студија; или
2. завршене мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и остварене научне радове, на начин уређен општим актом Факултета; или
3. завршене студије у петогодишњем трајању по правилима која су ступила на снагу пре Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, број 76/2005...87/2016), на начин уређен општим актом Факултета.

Студијским програмом докторских студија одређују се мастер академске студије, које се сматрају одговарајућим за упис на докторске студије.

Редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама и остварених научних резултата, на начин предвиђен општим актом Факултета.

7.13. УСЛОВИ ЗА УПИС НА ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ

Члан 103.

У прву годину основних струковних студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању, уз вредновање одговарајуће матуре.³¹

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних струковних студија полаже пријемни испит у складу с општим актом који на предлог Факултета доноси Сенат Универзитета.

³¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

Редослед кандидата за упис у прву годину основних струковних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању и на матурским испитима и резултата постигнутих на пријемном испиту, према мерилима утврђеним општим актом из става 2. овог члана. Кандидатима за упис у прву годину основних струковних студија се вреднује стручна матура. Општим актом из става 2. овог члана утврђује се који се испити са стручне матуре вреднују приликом уписа на студије и утврђују критеријуми на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на основне струковне студије.³²

Кандидат који је као ученик трећег или четвртог разреда средње школе освојио једно од прва три места на републичком такмичењу које организује Министарство надлежно за послове просвете, односно на међународном такмичењу, не полаже пријемни испит из одговарајућег наставног предмета. Кандидату се вреднују наведени резултати остварени на републичком, односно међународном такмичењу, као максимално освојени број бодова на пријемном испиту из тог предмета.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних струковних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту према мерилима утврђеним општим актом из става 2. овог члана.

На основу мерила из става 3. овог члана, Факултет саставља ранг листу пријављених кандидата и доставља је Универзитету.

Ранг листу пријављених кандидата објављује Универзитет и Факултет, а право на упис стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената из члана 93.³³ став 3. тачка 1. овог Статута.

7.14. УСЛОВИ ЗА УПИС НА МАСТЕР СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ

Члан 104.

У прву годину мастер струковних студија може се уписати лице које је завршило основне струковне студије **или основне академске студије** ³⁴и остварило најмање 180 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом мастер струковних студија прописују се основне струковне студије **или основне академске студије** ³⁵из става 1. овог члана.

Редослед кандидата за упис у прву годину мастер струковних студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним струковних студијама **или основним академским студијама**³⁶.

³² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

³³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

³⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

³⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

³⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

Општим актом Факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину мастер струковних студија.

7.15. УСЛОВИ ЗА УПИС НА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ

Члан 105.

У прву годину специјалистичких струковних студија може се уписати лице које је завршило основне струковне студије и остварило најмање 180 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом специјалистичких струковних студија прописују се основне струковне студије из става 1. овог члана.

Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним струковним студијама.

Општим актом Универзитета, односно факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија.

7.16. УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ БЕЗ ПОЛАГАЊА ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

Члан 106.

У прву годину основних академских студија може се без пријемног испита уписати:

1. лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена академских студија сродног студијског програма;
2. студент друге године основних академских студија другог универзитета, односно друге самосталне високошколске установе, који је положио све испите са прве године основних академских студија, односно остварио најмање 60 ЕСПБ бодова на сродном студијском програму основних академских студија на овом или другом факултету, односно на другој високошколској установи;
3. лице коме је престао статус студента због исписивања са студијског програма академских студија из члана **110.**³⁷ став 8. тачка 2. овог Статута, ако је претходно положило све прописане испите на првој години студија, односно ако је остварило 60 ЕСПБ бодова.

Лице из става 1. овог члана може се уписати само као студент који се сâм финансира, о чему решење доноси декан, уз прибављено мишљење Комисије за академске студије Факултета.

Студент друге високошколске установе може поднети захтев за упис на неки од студијских програма Факултета без полагања пријемног испита и за признавањем положених испита, односно преношења ЕСПБ бодова које је студент остварио на сродном студијском програму друге високошколске установе који није мањи од 60 ЕСПБ бодова.

³⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

Уз захтев из става 3. овог члана, студент подноси уверење о положеним испитима, потврду о стеченом броју ЕСПБ бодова и наставни план и програм студијског програма друге високошколске установе чији је део савладао.

Комисије за академске студије након анализе и процене захтева из става 3. овог члана, утврђује усклађености програма предмета које је студент положио на другој високошколској установи са одговарајућим програмом овог Факултета и предлаже декану преношење одговарајућег броја ЕСПБ бодова студента са студијског програма друге високошколске установе на неки од студијских програма Факултета на сва три нивоа студија.

Декан, на основу предлога Комисије за академске студије из става 5. овог члана, доноси решење о упису студента у одговарајућу годину студија и утврђује академске обавезе студента до завршетка студијског програма на који се уписује на Факултету.

Између различитих студијских програма, у оквиру истог степена и врсте студија могу се преносити ЕСПБ бодови. Изузетно, за студенте који учествују у програмима међународне мобилности може се вршити пренос ЕСПБ бодова између различитих студијских програма у оквиру свих степена и врстестудија.³⁸

Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова и одговарајућа провера знања прописују се општим актом Универзитета, односно споразумом високошколских установа.

Студент другог факултета, односно друге високошколске установе, не може се уписати на Факултет, уколико му је до окончања студијског програма на високошколској установи на којој је уписан остало 60 ЕСПБ бодова или мање.

7.17. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Члан 107.

Студент има право:

1. на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
2. на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
3. на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом и овим Статутом;
4. на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
5. на повластице које произлазе из статуса студента;
6. на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
7. на образовање на језику националне мањине, у складу са Законом и овим Статутом;
8. на различитост и заштиту од дискриминације;
9. да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе Факултета;
10. на поштовање личности, достојанства, части и угледа.

Студент је дужан да:

1. испуњава наставне и предиспитне обавезе;
2. поштује опште акте Факултета и Универзитета.

³⁸ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-118-2/2019 од 01. фебруара 2019. године

3. поштује права запослених и других студената на Факултету;
4. учествује у доношењу одлука у складу са Законом и овим Статутом.

Студент има право на жалбу Већу Факултета уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 1. тачке 1. – 3. овог члана.

7.18. МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНАТА

Члан 108.

Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају:

1. теже болести;
2. упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
3. одслужења и дослужења војног рока;
4. неге властитог детета до годину дана живота и посебне неге која траје дуже од дететове прве године живота;
5. одржавања трудноће;
6. припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство – када има статус врхунског спортисте;
- 6а. **да је био спречен да похађа наставу, обавља предиспитне обавезе и полаже испите у предвиђеним роковима због наступања околности које проузрокују неизвршавање донетих планова извођења наставе и реализације испита на Факултету³⁹;**
7. Факултет може општим актом утврдити и друге случајеве мировања права и обавеза студената.

Студент подноси захтев из става 1. овог члана декану Факултета, у коме наводи разлог прописан Законом и овим Статутом за мировања права и обавеза, период у коме захтева мировања права и обавеза и прилаже одговарајућу документацију (извештаји лекара надлежних здравствених установа, одговарајуће потврде надлежних органа и др.) којом се доказује да су наступили разлози за мировање права и обавеза у траженом периоду.

Рок за подношење захтева студента из става 1. овог члана је 15 дана од дана наступања околности прописаних Законом и овим Статутом за мировање права и обавеза.

Декан доноси решење по захтеву студента из става 1. овог члана.

Студент који је био спречен да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит у првом наредном року.

Члан 109.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена општим актом **Факултета**.⁴⁰

За тежу повреду студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

³⁹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁴⁰ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најкасније годину дана од дана када је повреда учињена.

Општим актом о дисциплинској одговорности студената Факултета, који доноси Савет Факултета, утврђују се лакше и теже дисциплинске повреде обавеза студената, дисциплинске мере, дисциплински органи и правила дисциплинског поступка за утврђивање одговорности студента⁴¹.

7.19. ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА

Члан 110.

Статус студента престаје ако студент не заврши студије у року од:

1. две школске године – ако студијски програм траје једну школску годину;
2. четири школске године – ако студијски програм траје две школске године;
3. шест школских година – ако студијски програм траје три школске године;
4. осам школских година – ако студијски програм траје четири школске године;
5. десет школских година – ако студијски програм траје пет школских година;
6. 12 школских година – ако студијски програм траје шест школских година.

Студент који студира уз рад, студент са инвалидитетом, студент који је уписан на студије по афирмативној мери и студент који има статус категорисног врхунског спортисте задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

Ако је студијски програм започео у пролећном семестру, рок из става 1. и 2. овог члана сходно се рачуна од почетка тог семестра.

У рок из става 1. и 2. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобреног студенту у складу са овим Статутом.

Студенту се на лични захтев, поднет пре истека рока из става 1. и 2. овог члана, може продужити рок за завршетак студија за један семестар:

1. ако је у току студија испуњавао услове за одобравање мировања права и обавеза, а то право није користио, односно није га искористио у трајању које му је, с обзиром на околности, могло бити одобрено;
2. ако му на дан истека рока из става 1. и 2. овог члана остаје неостварених највише 15 ЕСПБ бодова потребних за завршетак студија или само неодбрањен завршни рад;
3. ако је у току трајања студија започео и завршио други одобрени, односно акредитовани студијски програм, на истом или на вишем степену, на Факултету или на другом акредитованом факултету односно универзитету, у земљи или у иностранству.

Декан доноси решење по захтеву студента из става 5. овог члана.

Престанак статуса студента због неблаговременог завршетка студија констатује декан, решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока из става 1., 2. и 4. овог члана.

Статус студента престаје и у случају:

1. завршетка студија;

⁴¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

2. исписивања са студија;
3. неуписивања школске године;
4. изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

8. СТУДИЈЕ

8.1. ШКОЛСКА ГОДИНА

Члан 111.

Факултет организује и изводи студије у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Школска година дели се на јесењи и пролећни семестар, од којих сваки има, по правилу, 15 наставних недеља и шест недеља за консултације, припрему испита и испите.

Настава се организује и изводи по семестрима, у складу са планом извођења наставе.

8.2. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Члан 112.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних предмета, односно студијских подручја, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

Студијским програмом утврђују се:

1. назив и циљеви студијског програма;
2. врста студија и исход процеса учења;
3. стручни, академски, односно научни назив;
4. услови за упис на студијски програм;
5. листа обавезних и изборних предмета, односно студијских подручја, са оквирним садржајем;
6. начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
7. бодовна вредност сваког предмета исказана у ЕСПБ;
8. бодовна вредност завршног рада, исказана у ЕСПБ;
9. предуслови за упис појединих предмета или групе предмета;
10. начин избора предмета из других студијских програма;
11. услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
12. друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Студијски програм доноси Сенат Универзитета на начин уређен статутом Универзитета, на основу садржаја предвиђеног у ставу 2. овог члана.

Извођење студијског програма може почети после извршене акредитације.

Студијски програм изводи се на Факултету.

Факултет може са другом високошколском установом у Републици, односно у иностранству организовати и изводити студијски програм за стицање заједничке дипломе (joint degree).

Студијски програм из става 6. овог члана може се изводити када га усвоје Сенат Универзитета, на предлог Већа Факултета, и надлежни орган високошколске установе – суорганизатора.

8.2.1. Укидање студијског програма

Члан 112а.

Одлуку о укидању студијског програма доноси Сенат Универзитета у складу са општим актом.

У случају укидања студијског програма, Факултет је дужан да изводи студијски програм до истека редовног трајања студијског програма за студенте уписане на студијски програм у последњој школској години у којој је важила акредитација.

Факултет може утврдити услове за прелазак студената из става 2. овог члана на други студијски програм у складу са општим актима Факултета.

Факултет доставља Министарству надлежном за послове просвете одлуку о укидању студијског програма, ради уношења промена у регистар акредитованих високошколских установа и у регистар акредитованих студијских програма, у року од 30 дана од дана доношења одлуке.⁴²

8.3. ПЛАН ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ

Члан 113.

Студије се изводе према плану извођења наставе који доноси Веће Факултета.

Планом извођења наставе утврђују се:

1. наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
2. места извођења наставе;
3. почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
4. облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.);
5. начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
6. попис литературе за студије и полагање испита;
7. могућност извођења наставе на страном језику;
8. могућност извођења наставе на даљину;
9. остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

⁴² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

План извођења наставе објављује се пре почетка наставе у односној школској години и доступан је јавности.

План извођења наставе објављује се на Интернет страници Факултета.

У посебно оправданим случајевима Веће Факултета може донети одлуку о промени плана извођења наставе и током школске године.

Промена плана извођења наставе објављује се на начин прописан у ставу 4. и 5. овог члана.

У оквиру студијског програма докторских студија могуће је предвидети учешће студената докторских студија у настави и вежбама на првом и другом степену студија⁴³.

8.4. ОБИМ СТУДИЈА

Члан 114.

Студије првог степена су:

1. основне академске студије у трајању од најмање 3 године, у обиму од 180 ЕСПБ и стручним називом са назнаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области (bachelor);
2. основне академске студије у трајању од најмање 4 године, у обиму од 240 ЕСПБ и стручним називом „дипломирани“ са назнаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области (bachelor with honours);
3. основне струковне студије у обиму од 180 ЕСПБ бодова и стручним називом са назнаком звања првог степена струковних студија из одговарајуће области (bachelor appl);
4. специјалистичке струковне студије у обиму од најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне струковне студије и стручним називом специјалиста са назнаком звања првог степена струковних студија из одговарајуће области.

Студије другог степена су:

1) мастер академске студије које имају најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од 240 ЕСПБ бодова;

2) мастер академске студије које имају најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од 180 ЕСПБ бодова и завршене мастер академске студије у обиму од 120 ЕСПБ бодова;

3) мастер академске студије које имају најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од 180 ЕСПБ бодова и завршене мастер академске студије у иностранству у обиму од 60 ЕСПБ бодова;

4) мастер академске студије које имају најмање 90 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од најмање 210 ЕСПБ бодова;

5) мастер академске студије које имају најмање 120 ЕСПБ бодова када су претходно завршене основна академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова;

⁴³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

6) мастер струковне студије имају најмање 120 ЕСПБ бодова када је претходно остварен обим првог степена студија од најмање 180 ЕСПБ бодова;

7) специјалистичке академске студије у обиму од најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене master академске студије и стручним називом специјалиста са знаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области.⁴⁴

Студије трећег степена су докторске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова уз преходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и master академским студијама и научним називом доктор наука, односно доктор уметности са знаком области (Ph.D.).

Одређени академски студијски програми могу се организовати интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.

Добровољни рад је рад студента без накнаде, који организује високошколска установа на пројектима од значаја за локалну заједницу који се вреднује у систему високог образовања.

Условне, начин организовања и вредновање добровољног рада уређује Факултет општим актом који доноси Веће.

Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године, нити већи од:

1. часова недељно на студијама првог степена,
2. часова недељно на студијама другог степена.

У интегрисаним студијским програмима, укупан број часова активне наставе у просеку не може бити већи од 26 часова недељно.

Изузетно, укупан број часова активне наставе може бити већи од максимума из става 10. и 11. овог члана када је студијским програмом предвиђен повећан број часова практичне и теренске наставе.

Предмети из става 5. овог члана по правилу су једносеместрални, тако да збир од 30 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једног семестра.

Изузетно, настава се може организовати и у краћем времену, у блоковима, чије се појединачно трајање утврђује студијским програмом, при чему њено укупно годишње трајање износи 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

⁴⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

8.5. СТУДИРАЊЕ НА ДАЉИНУ

Члан 115.

Факултет може организовати студијски програм путем студирања на даљину, у складу са дозволом за рад.

Ближи услови и начини остваривања студијског програма на даљину уређују се општим актом Факултета.

Испит код студирања на даљину полаже се у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

8.6. ОЦЕЊИВАЊЕ

Члан 116.

Рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценама:

- 10 – изузетан;
- 9 – одличан;
- 8 – врло добар;
- 7 – добар;
- 6 – довољан;
- 5 – није положио.

Оцена од 5-10 се утврђује према следећој скали:

- Од 51 до 60 поена - оцена 6,
- Од 61 до 70 поена – оцена 7,
- Од 71 до 80 поена – оцена 8,
- Од 81 до 90 поена – оцена 9,
- Од 91 до 100 поена – оцена 10.

Факултет је дужан да води трајну евиденцију о положеним испитима.

У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију.

На Факултету успех студента на испиту може се изразити и на ненумерички начин, и то:

- A+ ⇔ 10
- A ⇔ 9
- B ⇔ 8
- C ⇔ 7
- D ⇔ 6
- F ⇔ 5

На формирање оцене на испиту утиче структура укупног броја поена које је студент остварио током наставе.

8.7. ИСПИТНИ РОКОВИ И НАЧИН ПОЛАГАЊА ИСПИТА

Члан 117.

Испит се полаже усмено, писмено, односно практично⁴⁵.

Студент полаже испит по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години⁴⁶.

Број испитних рокова је седам у току школске године, и то:

- један непосредно по завршетку јесењег семестра, а пре почетка пролећног семестра;
- један у току пролећног семестра;
- два по завршетку пролећног семестра, а пре почетка летњег распуста;
- три по завршетку летњег распуста.

На образложен захтев Студентског парламента, Наставно-научно веће може донети одлуку о организацији још највише једног (осмог) додатног испитног рока у току школске године.

Годишњи календар испита је саставни део Плана извођења наставних и испитних активности, који усваја Наставно-научно веће почетком сваке школске године.

На испит може изаћи студент који је задовољио све прописане предиспитне обавезе утврђене планом извођења наставе.

Испити се полажу у складу са студијским програмом.

Испити су јавни и студент има право, ако полаже усмено, да захтева присуство јавности.

Начин полагања испита, време и распоред њиховог одржавања, одлагање испита, одустајање од испита, начин вођења евиденције, као и друга питања у вези са полагањем испита и оцењивањем на испиту ближе се уређују општим актом Факултета, у складу са Законом и овим Статутом.

Студент са посебним потребама има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима, у складу са општим актом Факултета.

8.8. ПОСЛЕДИЦЕ НЕПОЛОЖЕНОГ ИСПИТА

Члан 118.

Испит из истог предмета може се полагати, по правилу, највише три пута.

Изузетно, студент коме је преостало један неположени испит из студијског програма уписане године има право да тај испит полаже у накнадном испитном року до почетка наредне школске године.

После три неуспела полагања истог испита студент може поднети захтев декану Факултета да полаже испит пред комисијом за полагање испита, састављеном од три наставника Факултета из уже научне области у којој се налази конкретан предмет.

⁴⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁴⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

На основу захтева студента из става 2. овог члана, решење о именовању комисије за полагање испита доноси декан Факултета.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет.

8.9. ПРИГОВОР НА ОЦЕНУ

Члан 119.

Студент има право приговора на оцену добијену на испиту, ако сматра да испит није обављен у складу са Законом и општим актом Факултета, у року од 36 часова од добијања оцене.

Веће Факултета доноси општи акт којим ближе уређује начин остваривања права на приговор из става 1. овог члана.

8.10. УПИС У ВИШУ ГОДИНУ СТУДИЈА

Члан 120.

Студент се сваке школске године при упису одређује за предмете из студијског програма, при чему може уписати само оне предмете за које је стекао предуслов по програму и плану студија.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студирања.

Студент који се финансира из буџета одређује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова, осим ако му је до завршетка студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова.

Студент који се сâм финансира одређује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова, осим ако му је до завршетка студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад при упису одговарајуће године студија одређује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Студент који се сам финансира плаћа део школарине обрачунат према предметима за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент стиче право на упис на вишу годину студија, под условима предвиђеним Законом и овим Статутом, када испуни све студијске обавезе изражене у ЕСПБ бодовима које је, у смислу овог Статута, преузео уписом у претходну годину студија.

Студент који није испунио обавезе из става 8. овог члана може наставити студије тако да поново упише студијске обавезе које није испунио у претходној години, под условима и на начин који утврђује Веће Факултета.

Посебно успешним студентима може се омогућити упис и више од 60 ЕСПБ бодова, са циљем бржег завршавања студија и ширег образовања.

Правила студија ближе се уређују општим актом Факултета.

8.11. ЗАВРШНИ РАД И ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 121.

Основне и специјалистичке студије се завршавају полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, а уколико су предвиђени студијским програмом, и изработом завршног рада или полагањем завршног испита.

Мастер академске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, изработом завршног рада и јавним полагањем дипломског испита, у складу са студијским програмом.

Докторске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита, те изработом и јавном одбраном докторске дисертације.

Број бодова којим се исказује завршни рад, односно завршни део студијског програма, улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Општим актом Факултета у складу са општим актом Универзитета ближе се уређује полагање завршног рада.

Поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације уређују се општим актом Универзитета.

Факултет је у обавези да докторску дисертацију и извештај комисије о оцени докторске дисертације учини доступном јавности, и то у електронској верзији на званичној интернет страници Факултета и у штампаном облику у библиотеци Факултета, најмање 30 дана пре усвајања извештаја комисије на седници надлежног органа, као и до одбране дисертације.

Универзитет има дигитални репозиторијум у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација, заједно са извештајем комисије за оцену дисертације, подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, а сви наведени подаци јавно су доступни.

Копију садржаја који се чува у репозиторијуму Универзитет је дужан да у року од три месеца од одбране тезе достави у централни репозиторијум који води Министарство.

Факултет води дигитални репозиторијум одбрањених завршних радова студената свих нивоа студија Факултета: основних, мастер, магистарских и докторских.

Репозиторијум из става 10. овог члана садржи базу података са каталогом одбрањених завршних радова студената свих нивоа студија Факултета (име и презиме студента, назив завршног рада, студијски програм, име ментора и година одбране) и дигиталну верзију завршног рада студента.

Факултет трајно чува податке из репозиторијума из става 10. овог члана.

Сва заинтересована лица имају право на бесплатан увид у репозиторијум из става 10. овог члана.

У репозиторијум из става 10. овог члана могу се чувати и завршни радови који су одбрањени на Факултету пре формирања дигиталног репозиторијума Факултета. Студенти који су одбрањили своје завршне радове пре успостављања репозиторијума, могу доставити Факултету електронске облике својих завршних радова, ради увођења у каталог одбрањених завршних радова Факултета.

8.12. ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА СТУДИЈА И ПОСЕБНЕ ПОТРЕБЕ СТУДЕНАТА

Члан 122.

Факултет је дужан да студенте са посебним потребама равноправно укључи у све наставно-научне процесе на Факултету.

Начини остваривања права на високо образовање без обзира на постојање сензорног или моторног хендикепа, у складу са законом, утврђују се општим актом Факултета.

8.13. СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ

Члан 123.

Завршетком студија студент стиче одговарајући стручни, академски, односно научни назив, као и друга права у складу са законом.

Студент који заврши основне академске студије у обиму од 180 ЕСПБ бодова стиче стручни назив са назнаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области. – *bachelor*.

Студент који заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године стиче стручни назив „дипломирани“ са назнаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области. – *bachelor with honours*.

Студент који заврши основне струковне студије стиче стручни назив са назнаком звања првог степена струковних студија из одговарајуће области. – *bachelor (appl.)*

Студент који заврши специјалистичке струковне студије стиче стручни назив "специјалиста" са назнаком звања првог степена струковних студија из одговарајуће области.

Студент који заврши мастер академске студије стиче академски назив *master* са назнаком звања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области.

Студент који заврши специјалистичке академске студије стиче стручни назив специјалиста са назнаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области.

Студент који заврши мастер струковне студије стиче стручни назив струковни мастер са назнаком звања другог степена мастер струковних студија из одговарајуће области. *master (appl.)*.

Студент који заврши докторске студије односно академске студије трећег степена стиче научни назив доктор наука односно доктор уметности са назнаком поља односно области (*Ph.D.*).

Стручни, академски, односно научни назив, стечен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању из 2005. године у погледу права који из њега произилазе изједначен је стручним, академским, односно научним називом стеченим према овом Закону, и то:

1. стручни назив стечен завршавањем студија на вишој школи у трајању до три године изједначен је са стручним називом са назнаком звања првог степена струковних студија из одговарајуће области – *bachelor (appl.)*;
2. стручни назив стечен завршавањем дела студијског програма основних студија на факултету чијим завршавањем се стиче први степен високог образовања изједначен је са стручним називом са назнаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области – *bachelor*;

3. стручни назив стечен завршавањем основних студија на факултету у трајању од три године изједначен је са стручним називом са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области – bachelor;
4. стручни назив стечен завршавањем основних студија на факултету у трајању од 4 година до 6 година изједначен је са академским називом master са знаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области;
5. академски назив стечен завршавањем специјалистичких студија на факултету изједначен је са стручним називом специјалиста са знаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области
6. научни степен доктора наука стечен завршавањем докторских студија односно одбраном докторске дисертације изједначен је са научним називом доктор наука са знаком области (Ph.D.).

8.14. ИСПРАВЕ О ЗАВРШЕНИМ СТУДИЈАМА

Члан 124.

Универзитет издаје диплому студенту који је завршио студије, којом се потврђује завршетак студија.

Уз диплому се издаје и додатак дипломи.

На захтев студента, Универзитет издаје уверење о савладаном делу студијског програма, које садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и о постигнутим резултатима.

Сенат Универзитета ближе уређује садржај и облик уверења из става 3. овог члана.

Диплома, додатак дипломи и уверење о савладаном делу студијског програма јесу јавне исправе.

Диплому и додатак дипломи потписују ректор и декан Факултета.

Уколико две високошколске установе заједнички изводе студије, издају се заједничка диплома и додатак дипломи, које потписују ректор, декан Факултета и овлашћено лице високошколске установа са којом се изводи студијски програм за стицање заједничке дипломе.

8.15. ПРОМОЦИЈА

Члан 125.

Промоција је свечани чин уручења дипломе о завршеним студијама првог и другог степена;

Промоцију из става 1. овог члана врши декан на Факултету или, по одобрењу ректора, на Универзитету.

Промоција из става 1. овог члана ближе се уређује општим актом Факултета.

9. ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

9.1. ПРОГРАМИ СТАЛНОГ УСАВРШАВАЊА

Члан 126.

Факултет може самостално или у сарадњи са другим високошколским установама реализовати програме образовања током читавог живота (у даљем тексту: програми сталног усавршавања) ван оквира студијских програма за који има дозволу за рад.

Програме сталног усавршавања утврђује Сенат Универзитета, односно Веће Факултета.

Програми сталног усавршавања се реализују путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања и других облика усавршавања, на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке ради проширивања и продубљавања стеченог знања и успешног рада у пракси.

Услови, начин и поступак реализације програма сталног усавршавања уређују се општим актом који доноси Веће Факултета на предлог декана.

9.2. ПОЛАЗНИЦИ

Члан 127.

Полазници програма сталног усавршавања могу бити лица са претходно стеченим најмање средњим образовањем.

Лице уписано на програм из става 1. овог члана нема статус студента, у смислу овог Статута.

Лицу које савлада програм сталног усавршавања високошколска установа издаје уверење, на обрасцу који прописује Сенат Универзитета.

9.3. Микрокреденцијали

Члан 127а

Ради стручног оспособљавања лица са стеченим средњим или високим образовањем, у складу са потребама тржишта рада, Факултет може реализовати програм образовања током читавог живота из члана 126. и 127. Статута као микрокреденцијал - мали програм студија који има јасно дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за који се издаје сертификат о завршеном микрокреденцијалу и стеченим компетенцијама.

Микрокреденцијал може се изводити у обиму од 1 до 15 ЕСПБ бодова.

Верификацију микрокреденцијала врши Национално акредитационо тело.⁴⁷

⁴⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

10. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

10.1. ЦИЉЕВИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

Члан 128.

На Факултету се обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређивања квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета.

На Факултету се организује и обавља научноистраживачки рад кроз основна, примењена и развојна истраживања и оспособљавање кадра за научноистраживачки рад, у складу са законом.

10.2. ПРАВО НА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Члан 129.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника, истраживача и сарадника Факултета, утврђено овим Статутом и општим актима Факултета.

Научноистраживачки рад наставника, истраживача и сарадника остварује се:

1. преузимањем уговорних обавеза и ангажманом на научноистраживачким пројектима, експертизама и сл.;
2. индивидуалним истраживањима и стваралаштвом.

Веће Факултета доноси општи акт којим се уређују услови и начин уговарања научноистраживачких пројеката, експертиза и сл.

Факултет подржава сталну и професионалну (истраживачку и стручну) делатност својих наставника, истраживача, сарадника и студената од општег интереса, као и јавно представљање и објављивање резултата такве делатности, у складу са финансијским планом Факултета.

Наставници, истраживачи и сарадници не смеју деловати супротно остварењу основних задатака Факултета, нити смеју употребљавати обележја Факултета у комерцијалне сврхе без писмене сагласности Факултета.

Наставници, истраживачи и сарадници у свом научноистраживачком раду на Факултету уживају заштиту интелектуалне својине према највишим стандардима и имају сва права која произлазе из тога рада, у складу са законом.

Факултет је дужан да поштује право интелектуалне својине трећих лица.

10.3. КОМЕРЦИЈАЛИЗАЦИЈА РЕЗУЛТАТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

Члан 130.

У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког рада Факултет самостално или са другим научноистраживачким односно образовним организацијама, правним и физичким лицима, може бити оснивач центра за трансфер технологије, развојно-производног центра, истраживачко-развојног центра, иновационог центра, пословно-технолошког инкубатора, научно-технолошког парка и других организационих јединица, у складу са законом.

10.4. Постдокторске студије⁴⁸

Члан 130а.

Факултет може изводити програме постдокторског усавршавања.

Извођење програма из става 1. овог члана уређује се општим актом Факултета.

Студент не може похађати програм из става 1. на универзитету на коме је завршио докторске студије.

11. ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

11.1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ О ОСОБЉУ ФАКУЛТЕТА

11.1.1. Наставно и ненаставно особље

Члан 131.

Наставно особље Факултета чине лица која остварују наставни, научни и истраживачки рад.

Наставно особље јесу: наставници, истраживачи и сарадници.

Ненаставно особље Факултета чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

11.1.2. Права и обавезе запослених

Члан 132.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених на Факултету, примењује се закон којим се уређује рад, ако Законом није другачије предвиђено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује декан.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана одлучује Савет.

11.1.3. Планирање политике запошљавања на Факултету

Члан 133.

Факултет и Универзитет планирају политику запошљавања на Факултету, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Наставници и сарадници, по правилу, заснивају радни однос са пуним радним временом, у складу са општим актом Универзитета и Факултета.

Сенат Универзитета уређује начин оставривања интегративне функције Универзитета у области политике запошљавања на Универзитету и факултетима.

⁴⁸ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Веће Факултета доноси акт којим утврђује планирање политике запошљавања и ангажовања наставника и сарадника на Факултету, у складу са одредбама закона, Статута Универзитета и овог Статута.

11.2. НАСТАВНО ОСОБЉЕ

11.2.1. Наставници

Члан 134.

Звања наставника на Факултету јесу: редовни професор, ванредни професор и доцент.

Лице изабрано у звање доцента и ванредног професора стиче звање и заснива радни однос на период у трајању од пет година, а лице изабрано у звање редовног професора стиче звање и заснива радни однос на неодређено време.

Наставници из става 1. овог члана могу да изводе наставу на свим врстама студија.

Наставу страних језика, односно вештина (физичке културе, основа информатике и др.) могу изводити и наставници у звању наставника страног језика и наставника вештина.

Наставу страних језика, односно вештина може, осим лица које има звање из става 1. овог члана, изводити и наставник страног језика, односно вештина који има стечено високо образовање **другог**⁴⁹ степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад.

Наставник вештина може се бирати само у оним научним, стручним и уметничким областима за које у Републици не постоје докторске студије.

Наставник страног језика односно вештина бира се на период од пет година.

Начин избора лица у звање наставник страног језика односно вештина уредиће се општим актом Универзитета.

11.2.2. Истраживачи

Члан 135.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност и које је засновало радни однос са пуним радним временом у научноистраживачкој организацији на одговарајућем радном месту, може учествовати у извођењу свих облика наставе на мастер и докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране завршног рада на мастер студијама и докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника Факултета и учествовати у научноистраживачком раду.

Одлуку о ангажовању лица из става 1. овог члана доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог катедре, а сагласност на одлуку о ангажовању даје Сенат Универзитета.

Уговор о ангажовању лица из става 1. овог члана за извођење наставе на Факултету закључује декан.

⁴⁹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

11.2.3. Сарадници

Члан 136.

Звања сарадника су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

Факултет може за помоћ у настави изабрати и ангажовати лица ван радног односа у звању: сарадник ван радног односа и сарадник за део практичне наставе.

Општим актом Факултета могу се утврдити и друга звања сарадника.

11.2.4. Општи предуслов у погледу неосуђиваности за кривична дела

Члан 137.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету не може стећи звања наставника, односно сарадника.

Ако лице из става 1. овог члана има стечено звање наставника, односно сарадника Веће Факултета доноси одлуку о забрани обављања послова наставника, односно сарадника.

Лицу из става 2. овог члана престаје радни однос у складу са законом.

11.2.5. Услови за избор у звања наставника

Члан 138.

Наставник се предлаже за избор за ужу научну област која је утврђена општим актом Универзитета на предлог Факултета.

За звања наставника могу бити предложена лица које испуњавају услове прописане Законом и ближе услове утврђене општим актом о условима за избор у звања наставника, који доноси Сенат Универзитета, у складу са препорукама Националног савета за високо образовање.

11.2.6. Предлог факултета за избор у звање наставника

Члан 139.

Универзитет врши избор у сва звања наставника, на предлог Факултета.

Предлог Факултета за избор наставника у смислу члана 74. став 2. Закона о високом образовању, садржи:

1. текст конкурса,
2. пријаве учесника конкурса,
3. извештај комисије о пријављеним кандидатима на конкурс,
4. приговоре на извештај комисије, ако их је било,
5. одговор комисије на приговоре,
6. оцену резултата научног, истраживачког односно уметничког рада кандидата,
7. оцену ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности високошколске установе,
8. оцену резултата педагошког рада кандидата,
9. оцену резултата које је кандидат постигао у обезбеђивању научно-наставног подмлатка,

10. оцену приступног предавања кандидата који се први пут бирају у наставничко звање,
11. предлог Изборног већа.

11.2.7. Услови за избор истраживача

Члан 140.

Научна звања на Факултету јесу: научни саветник, виши научни сарадник и научни сарадник.

Истраживачка звања на Факултету јесу: истраживач сарадник и истраживач приправник.

Избор у звања истраживача спроводи се под условима и начин предвиђеним законом којим се уређује научноистраживачка делатност.

11.2.8. Услови за избор сарадника

Члан 141.

Сарадник се бира за ужу научну која је утврђена општим актом Универзитета на предлог Факултета.

У звања сарадника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом, односно ближе услове утврђене општим актом о условима за избор у звања сарадника, који доноси Веће Факултета.

Факултет може изабрати у звање асистента и магистра наука коме је прихваћена тема докторске дисертације, а испуњава остале услове из члана 72. став 1. Закона.

11.2.8.1. Сарадник у настави на студијама првог степена

Члан 142.

Факултет бира у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента **докторских академских студија, мастер академских или специјалистичких студија, који је. сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8).**⁵⁰

Посебни услови за избор у звање сарадника у настави утврђују се општим актом Факултета.

Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о раду на период од годину дана, уз могућност продужења уговора **два пута по једну годину** у току трајања студија, **без поновног расписивања конкурса**, а најдуже до краја школске године у којој се студије завршавају.⁵¹

Уговор из става 3. овог члана закључује декан Факултета.

11.2.8.2. Асистент

Члан 143.

⁵⁰ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁵¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Факултет бира у звање асистента, студента докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.

Под условима из става 1. овог члана високошколска установа може изабрати у звање асистента и магистра наука, односно магистра уметности коме је прихваћена тема докторске дисертације.

Посебни услови за избор у звање асистента утврђују се општим актом Факултета.

Са лицем изабраним у звање асистента закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још **два пута по три године**⁵².

Могућност продужења уговора о раду из става 4. овог члана односи се и на асистента који су стекли научни назив доктора наука, односно доктора уметности.

Уговор из става 4. овог члана закључује декан Факултета.

11.2.8.3. Асистент са докторатом

Члан 144.

Факултет може да бира у звање асистента са докторатом лице које је стекло научни назив доктора наука и које показује смисао за наставни рад.

Посебни услови за избор у звање асистента са докторатом утврђују се општим актом Факултета.

Са лицем изабраним у звање асистента са докторатом закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још **два пута по** ⁵³три године.

Уговор из става 3. овог члана закључује декан Факултета.

11.2.8.4. Сарадник ван радног односа

Члан 145.

Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа (демонстратор и сл.) за помоћ у настави на студијама првог степена, студента студија првог, другог или трећег степена, под условом да су на студијама првог степена студија остварили најмање 120 ЕСПБ бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Посебни услови за избор у звање из става 1. овог члана утврђују се општим актом Факултета.

Са лицем из става 1. овог члана декан Факултета закључује уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину, **без поновног расписивања конкурса**⁵⁴.

11.2.8.5. Сарадник за део практичне наставе

Члан 146.

⁵² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁵³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁵⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Факултет може изабрати у звање сарадника за део практичне наставе (сарадник практичар и слично) за потребе реализације дела практичне наставе, која се реализује ван Факултета, лице запослено у установи где се део практичне наставе реализује.

Посебни услови за избор у звање из става 1. овог члана утврђују се општим актом Факултета.

Са лицем из става 1. овог члана декан Факултета закључује уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Изузетно, са лицем изабраним у звање наставника које је јавни функционер или има заснован радни однос са пуним радним временом у органу јавне власти, а коме је у складу са прописима о спречавању сукоба интереса допуштено да обавља наставну делатност и научноистраживачки рад као други посао, односно делатност, односно лицем коме је поверено јавно овлашћење, декан Факултета закључује уговор о допунском раду највише до једне трећине пуног радног времена.⁵⁵

11.2.9. Поступак избора у звање и заснивања радног односа

Члан 147.

Начин и поступак заснивања радног односа и стицања звања наставника уређују се општим актом Универзитета.

Начин и поступак избора у звање сарадника и заснивања радног односа ближе се уређују општим актом Факултета који доноси Веће Факултета.

Са лицем изабраним у звање наставника или сарадника уговор о раду закључује декан Факултета.

Наставник задржава звање и продужава му се радни однос до окончања благовремено покренутог конкурса, у складу са Законом.⁵⁶

11.2.10. Права и обавезе наставника и сарадника

Члан 148.

Наставници имају право и обавезу да:

1. одрже наставу, према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и планом извођења наставе;
2. воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студента, на начин предвиђен општим актом Факултета;
3. организују и изводе научноистраживачки рад;
4. препоручују доступне уџбенике и приручнике за наставни предмет за који су ангажовани;
5. редовно одржавају испите за студенте, према распореду у прописаним испитним роковима;
6. држе консултације са студентима у сврху савладавања наставног програма;
7. предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма;
8. буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертација;

⁵⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

⁵⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

9. развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
10. се подвргну провери успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета;
11. учествују у раду органа и тела Факултета односно Универзитета у која су изабрани;
12. обављају и друге послове утврђене Законом, овим Статутом и општим актима Универзитета, односно Факултета.

Сарадници имају право и обавезу да:

1. припремају и изводе вежбе под стручним надзором наставника;
2. помажу наставнику у припреми научно-наставног процеса;
3. учествују у одржавању испита, у складу са студијским програмом и планом извођења наставе;
4. обављају консултације са студентима;
5. раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научно-истраживачки рад, у сврху стицања вишег академског степена, односно доктората;
6. развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
7. се подвргну провери успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета;
8. учествују у раду органа и тела Факултета односно Универзитета у која су изабрани;
9. обављају и друге послове у складу са Законом, овим Статутом и општим актима Универзитета, односно Факултета.

Наставници имају право и обавезу да сваке године у децембру доставе Факултету податке, односно допуне података, о резултатима научног и стручног рада ради формирања јединствене базе података.

11.2.11. Мировање радног односа и изборног периода

Члан 149.

Наставнику и сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породичном одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета или друге особе, боловању дужем од шест месеци, **боловању ради одржавања трудноће**, одсуству са рада ради **именовања и постављења** у државним органима и организацијама, изборни период и радни однос се продужава за то време **на лични захтев**⁵⁷.

11.2.12. Плаћено одсуство

Члан 150.

Наставном особљу ⁵⁸после пет година рада проведених у настави на високошколској установи може се одобрити плаћено одсуство у трајању до једне

⁵⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁵⁸ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

школске године ради стручног и научног усавршавања, у складу са овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Запослени из реда наставног особља ⁵⁹подноси захтев за коришћењем плаћеног одсуства из става 1. овог члана декану Факултета, у коме наводи период у коме захтева коришћење плаћеног одсуства и прилаже одговарајућу документацију (позивно писмо друге високошколске - научне установе или др.) којом се доказује сврха коришћења плаћеног одсуства.

Декан доноси решење по захтеву **запосленог** из става 2. овог члана, уз прибављено мишљење матичне катедре Факултета којој **запослени** припада⁶⁰.

11.2.13. Обавеза обезбеђења несметаног извођења наставе

Члан 151.

За време док је наставник, односно сарадник одсутан са рада из разлога прописаних члановима 149. и 150. овог Статута, декан Факултета је у обавези да обезбеди несметано извођење наставе, вежби и одржавање испита из предмета на коме је био ангажован одсутни наставник или сарадник.

11.2.14. Гостујући професор

Члан 152.

На Факултету се може, без расписивања конкурса, ангажовати наставник са другог универзитета ван територије Републике, у звању гостујућег професора.

Права и обавезе гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, под условима и на начин прописан општим актом Факултета.

Начин ангажовања гостујућег професора уређује се општим актом Универзитета.

11.2.15. Професор емеритус

Члан 153.

Факултет може предложити Универзитету да доделити звање професора емеритуса редовном професору у пензији, пензионисаном у претходне **две** школске године, који има најмање 20 година радног искуства **на универзитету**, који се посебно истакао својим научним, односно уметничким радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбеђивању наставно-научног подмлатка у области за коју је изабран **и то најмање три менторства на докторским дисертацијама, као и да је био руководилац најмање два научна пројекта**⁶¹.

Професор емеритус може учествовати у извођењу свих облика наставе на академским студијама другог и трећег степена, бити ментор и члан комисија у

⁵⁹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁶⁰ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁶¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

поступку израде и одбране дисертација на тим студијама, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научноистраживачком, односно уметничком раду.

Поступак и услови доделе звања и права лица из става 1. овог члана ближе се уређују општим актом Универзитета, а у складу са минималним условима за избор у звања наставника.

Поступак за доделу звања професор емеритус може покренути Факултет за лице из става 1. овог члана које је провело најмање 10⁶² година у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

Права и обавезе лица које је изабрано у звање из става 1. овог члана уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе. Укупан број професора емеритуса ангажованих у настави не може бити већи од 3% од укупног броја наставника универзитета.

Члан САНУ у радном саставу, који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, може учествовати у извођењу свих облика наставе на докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научно-истраживачком раду.

Накнада за рад професора емеритуса, који изводи наставу на мастер академским студијама и докторским студијама исплаћује се под истим условима као и лицима из члана 93. став 2. Закона о високом образовању⁶³.

Права и обавезе лица из става 6. овог члана уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

11.2.16. Предавач ван радног односа

Члан 154.

Факултет може на предлог Већа ангажовати у делу активне наставе, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на предмету у току семестра, предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад.

Предавач ван радног односа може бити ангажован искључиво на стручно-апликативним предметима.

Носиоци предмета запослени на Факултету су одговорни за обезбеђење квалитета наставе коју реализују предавачи ван радног односа.

Општим актом Универзитета ближе се уређује начин избора и време на које се ангажује предавач ван радног односа.

Са изабраним лицем из става 1. овог члана декан закључује уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године са могућношћу продужења, а исплате по основу тог уговора се реализују из сопствених прихода Факултета.

11.2.17. Радно ангажовање изван Факултета и спречавање сукоба интереса

⁶² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁶³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Члан 155.

Научно, наставно, стручно или пословно деловање наставника, истраживача и сарадника изван Факултета, као и интереси који произлазе из тог деловања, не смеју бити у сукобу с интересима Факултета, нити нарушавати углед Факултета.

Ради спречавања сукоба интереса, наставник, односно сарадник Факултета може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи само уз претходно одобрење Ваћа Факултета.

Услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи уређују се општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Непоштовање обавеза из става 1. и 2. овог члана представља повреду радне дисциплине.

11.2.18. Престанак радног односа због пензионисања**Члан 156.**

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Наставник из става 2. овог члана може задржати преузете обавезе на мастер академским и доторским студијама као ментор или члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертација на тим студијама, најдуже још две школске године од одласка у пензију.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију може да буде члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника Универзитета.

11.2.19. Продужење радног односа наставнику који је испунио услове за пензију**Члан 157.**

Редовном професору који је на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања, уколико постоји потреба за наставком рада, може се, почев од првог дана наредне школске године, продужити радни однос у складу са општим актом Универзитета⁶⁴, а најдуже до краја школске године у којој навршава 70 година живота.

Наставнику из става 1. овог члана може се продужити радни однос ако има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и ако је након стицања звања редовног професора остварио резултате у научном раду, односно у уметничком стваралаштву и у развоју научно-наставног, односно уметничко-наставног подмлатка на Факултету који су потребни за избор у звање редовног професора, у складу с општим актом Универзитета⁶⁵.

⁶⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁶⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Члан 158.

Одлуку о продужењу радног односа наставника који испуњавају услове за одлазак у пензију доноси Сенат.

Општим актом Универзитета уређује се поступак предлагања и доношења одлуке о продужењу радног односа наставника.

11.2.20. Начин ангажовања наставника коме је престао радни однос због пензионисања**Члан 159.**

На основу одлуке Сената, наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију може изводити све облике наставе на мастер академским и докторским студијама и бити члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертација на тим студијама, најдуже још две школске године од одласка у пензију.

Предлог за ангажовање наставника којима је престао радни однос због одласка у пензију на пословима из претходног става, са образложењем, Факултет доставља Сенату Универзитета најкасније до 01. октобра за наредну школску годину, а уз предлог доставља Правилник о систематизацији послова на Факултету и списак запослених наставника и сарадника.

Сенат доноси одлуку у вези са предлогом Факултета из претходног става овог члана најкасније до 31. октобра за наредну школску годину.

Сенат доставља одлуку о одобравању ангажовања наставника декану факултета.

Декан факултета доставља одлуку Сената наставнику и са њим закључује одговарајући уговор.

11.2.21. Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања**Члан 160.**

Наставнику и сараднику који је у радном односу на Факултету, који не буде изабран у исто или више звање, престаје радни однос истеком периода на који је изабран, ако на Факултету нема могућности да се распореди на друго одговарајуће радно место.

Неизбором, односно престанком радног односа у складу са законом, осим на начин из члана 185. Статута Универзитета и из члана 175. тачка 6. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 ... 113/2017), наставник, односно сарадник губи звање које је имао до момента неизбора, односно престанка радног односа.

11.3. НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ**Члан 161.**

Нормативне, управне, административне и техничке послове, укључујући правне, рачуноводствено-финансијске, студијско-аналитичке и друге, на Факултету обављају запослени у Сектору који испуњавају услове утврђене општим актом о систематизацији послова.

Пријем у радни однос лица из става 1. овог члана може се спровести под условом да је то радно место предвиђено општим актом из става 1. овог члана и ако су средства за његово финансирање обезбеђена.

Члан 162.

У Сектору се обављају послови који су од заједничког интереса за обављање делатности Факултета (правни, кадровски, рачуноводствени, административни, технички и други послови).

Организација и рад Сектора уређује се овим Статутом и општим актом о систематизацији послова, који доноси декан Факултета, у складу с општим актом о јединственим нормативима и стандардима услова рада високошколских установа чији је оснивач Република.

12. ИМОВИНА И ПОСЛОВАЊЕ ФАКУЛТЕТА

12.1. ИМОВИНА**Члан 163.**

Имовину Факултета чине:

1. право коришћења на непокретностима и другим средствима обезбеђеним од стране Републике за оснивање и рад Факултета;
2. право својине на непокретностима и покретним стварима, стеченим на основу завештања, донација, поклона или улагањем сопствених прихода Факултета;
3. друга имовинска права и финансијска средства стечена пружањем услуга, продајом добара или прибављена из других извора (камата, дивиденда, закупнина, поклони, наследства и др.).

Непокретности и друга средства обезбеђена од стране Републике за оснивање и рад Факултета у државној су својини, могу се користити само у функцији обављања Законом утврђених делатности и не могу се отуђити без сагласности оснивача.

Задужбинама, фондацијама, односно фондовима који су му поверени Факултет самостално управља, у складу са законом.

12.2. СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ**Члан 164.**

Факултет стиче средства за обављање делатност из следећих извора:

1. средстава које обезбеђује оснивач;
2. школарине;
3. донација, поклона и завештања;
4. средстава за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
5. пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
6. накнада за комерцијалне и друге услуге;
7. оснивачких права и из уговора са трећим лицима; и
8. других извора, у складу са законом.

Средствима из става 1. овог члана Факултет самостално управља.

12.3. СРЕДСТВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ОСНИВАЧ

Члан 165.

Република, као оснивач Факултета, обезбеђује средства за спровођење одобрених, односно акредитованих студијских програма на Факултету на основу уговора који Влада закључује са Универзитетом, по предходно прибављеном мишљењу министарства надлежност за област просвете.

Средства из става 1. овог члана обезбеђују се за реализацију програма рада Факултета за једну школску годину (у даљем тексту: трансфер из буџета).

Годишњи програм рада Факултета доноси Савет, на предлог Већа Факултета.

Трансфер из буџета уплаћује се на рачун Факултета у складу са законом којим се уређује буџетски систем и уговором из става 1. овог члана.

Факултет у обављању своје делатности средствима која обезбеђује Република, у правном промету иступа на основу овлашћења из Статута, у своје име и за свој рачун.

12.4. ПОКРИЋЕ ИЗДАТАКА ТРАНСФЕРОМ ИЗ БУЏЕТА

Члан 166.

Оснивач обезбеђује средства Факултету за следеће намене:

- 1) сталне трошкове у целости;
- 2) остале материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
- 3) плате запослених у висини не нижој од минималне зараде у Републици;
- 4) друга примања запослених у складу са колективним уговором у целости;
- 5) опрему;
- 6) библиотечки фонд;
- 7) обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 8) научно и стручно усавршавање запослених;
- 9) подстицање развоја наставно-научног подмлатка;
- 10) рад са даровитим студентима;
- 11) међународну сарадњу;
- 12) трансфер знања и технологија;
- 13) изворе информација и информационе системе;
- 14) издавачку делатност;
- 15) каријерно вођење и саветовање;
- 16) рад студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
- 17) финансирање опреме и услова за студирање студената са инвалидитетом;
- 18) трошкове акредитације студијских програма и установа у Републици, као и трошкове релевантних међународних академских акредитација;
- 19) друге намене, у складу са законом.

Из буџета се високошколским установама чији је оснивач Република обезбеђују средства за покриће трошкова материјала, у износу који не сме бити мањи од удела буџетских прихода које високошколска установа остварује од Министарства, у збирном износу прихода које високошколска установа остварује по основу буџетских прихода од Министарства и сопствених прихода установе по основу школарина.

Високошколске установе достављају Министарству податке о планираним износима трошкова из ставова 1. и 2. овог члана за наредну календарску годину, најкасније до 31. јула текуће године.⁶⁶

Потребан број наставника, сарадника и ненаставног особља, као и трошкови извођења наставе, уређују се на основу норматива и стандарда рада високошколских установа, које утврђује Влада, на предлог Националног савета за високо образовање, а по прибављеном мишљењу Конференције универзитета.

12.5. СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

Члан 167.

Средства која Факултет оствари по основу школарине, из пружања услуга трећим лицима, поклона, донација, спонзорства или из других извора стицања средстава, изузев трансфера из буџета, чине сопствени приход Факултета.

Кад располаже средствима из става 1. овог члана, Факултет у правном промету иступа у своје име и за свој рачун, у складу са законом и овим Статутом.

Средства из става 1. овог члана држе се на рачуну Факултета у складу са законом којим се уређује буџетски систем, односно на рачуну у банци, у складу са законом.

Висина накнаде за услуге које Факултет пружа трећим лицима, утврђује се ценовником који Факултет формира за конкретну врсту услуга и уговором са корисницима тих услуга.

Средства из става 1. овог члана користе се за унапређење делатности и подизање квалитета рада, укључујући и увећање плате запослених по основу остварених резултата рада прописаних општим актом Факултета, а у складу са законом којим се уређују плате запослених у јавним службама.

Средствима из става 1. овог члана и имовином стеченом из сопствених прихода Факултет самостално располаже, у складу са Законом и општим актом Факултета.

Факултет општим актом утврђује расподелу сопствених прихода, у складу са Законом⁶⁷.

Члан 168.

Средства остварена на начин из члана 167. овог Статута, Факултет може да користи на основу плана расхода у складу са законом, статутом Универзитета и овим Статутом.

⁶⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁶⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

12.6. ШКОЛАРИНА

Члан 169.

Факултети стиче средства из школарине на основу одлуке о висини школарине у конкретној школској години за студенте који плаћају школарину.

Мерила за утврђивање висине школарине утврђују се општим актом Факултета, који доноси Савет на предлог Већа Факултета.

Факултет пре расписивања конкурса за упис нових студената утврђује висину школарине за наредну школску годину за све студијске програме.

Школарином се утврђују трошкови студија за једну годину студија, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова.

Школарина обухвата накнаде за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма за једну годину студија.

Редовне услуге из става 5. овог члана утврђују се одлуком Сената Универзитета.

Мерила за утврђивање висине школарине и одлука о висини школарине доступни су јавности на званичној интернет страници Факултета.

Факултет доставља Министарству податке ради остваривања права студената на покриће 50% својих трошкова из буџета Републике, по основу референтне школарине коју су платили у текућој школској години, у складу са Законом⁶⁸.

12.7. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

Члан 170.

Средства која остварује Факултет распоређују се финансијским планом Факултета.

Предлог финансијског плана за фискалну годину доноси се у складу са прописима којима се уређује буџетски систем.

О извршењу финансијског плана доноси се годишњи обрачун.

Финансијски план доноси и годишњи обрачун усваја Савет.

Финансијски план усваја се најкасније до 15. децембра за наредну календарску годину.

Финансијски извештај ⁶⁹Савет усваја најкасније до 1. марта текуће за предходну календарску годину.

Члан 171.

Факултет може имати ревизора, чији су положај и овлашћења утврђени законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Ревизора бира Савет.

⁶⁸ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁶⁹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

12.8. НАМЕНСКО ТРОШЕЊЕ

Члан 172.

Савет одговара надлежном министарству за наменско и економично трошење средства додељених из буџета.

Факултет доставља Универзитету, на захтев, а најмање једном годишње, податке о броју и структури запослених као и **Финансијски извештај**⁷⁰ за предходну буџетску годину.

12.9. ФИНАНСИРАЊЕ ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОСЛОВА УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 173.

Факултет издваја део сопствених прихода за финансирање заједничких послова на нивоу Универзитета.

Издавање средстава из става 1. овог члана врши се на основу планираног обима и трошкова активности за текућу школску годину, који се утврђују одлуком Савета Универзитета.

13. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 174.

Факултет води прописану евиденцију у папирном и електронском облику, у складу са Законом.

Сви видови прикупљања, обраде, објављивања и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и Законом о високом образовању.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома и записник о полагању испита.

Матична књига студената, евиденција о издатим дипломама и додацима диплома и записник о полагању испита трајно се чувају на Факултету.

Факултети уносе и ажурирају податке из евиденције коју воде у оквиру одговарајућег регистра, у електронском облику у јединственом информационом систему просвете, у складу са Законом.

Факултет, у складу са ставом 1. и 2. овог члана, води евиденцију и о уписаним полазницима на кратким програмима студија, односно микрокреденцијалима, и издатим сертификатима о завршеном микрокреденцијалу и стеченим компетенцијама. Сертификати о завршеном микрокреденцијалу и стеченим компетенцијама трајно се чувају на Факултету.⁷¹

⁷⁰ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁷¹ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

14. ЈАВНОСТ У РАДУ

Члан 175.

Рад Факултета је јаван.

Јавност рада Факултет остварује:

1. присуством представника средстава јавног информисања седницама органа Факултета;
2. саопштењима, изјавама и интервјуима декана или лица које он овласти;
3. оглашавањем на интернет страници Факултета;
4. издавањем публикација;
5. изработом и објављивањем Информатора о раду Факултета на веб-презентацији Факултета у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја;
6. поступањем по захтевима грађана за приступ информацијама од јавног значаја у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Факултет остварује јавност рада у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 176.

Седнице Савета и других органа Факултета су, по правилу, јавне.

Савет и други органи и тела Факултета могу своје седнице прогласити затвореним за јавност када је то у интересу безбедности и одбране земље.

15. ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 177.

Факултет ће ускратити давање података јавности уколико су ти подаци пословна тајна.

Пословном тајном сматрају се подаци због чијег би саопштавања или давања на увид неовлашћеном лицу могле наступити штетне последице за пословни интерес и углед Факултета, односно интерес и углед запослених и студената.

Пословном тајном Факултета сматрају се документа, исправе и подаци:

1. које надлежни орган прогласи пословном или државном тајном;
2. које декан прогласи пословном тајном;
3. који се односе на начин и мере поступања у случају ванредних околности;
4. које као пословну тајну Факултет сазна од других правних лица или предузетника;
5. који се односе на послове које Факултет обавља за потребе других правних лица или предузетника, ако су заштићени одговарајућим степеном тајности;
6. који садрже понуде за јавни конкурс или јавно надметање, до објављивања резултата конкурса или надметања,
7. из рада Факултета који представљају нова техничко-технолошка и организациона решења,

8. друге исправе или подаци чије би саопштавање неовлашћеном лицу, због његове природе или значаја било противно интересу Факултета.

Податке који представљају пословну тајну другим особама могу саопштити декан или особа коју он овласти.

Податке који представљају пословну тајну Факултета декан може саопштити или дати на увид особама које за то имају правни интерес.

Исправе које представљају пословну тајну и које су као такве означене евидентирају се и чувају у архиви Факултета под посебним бројевима, од стране лица које је за то посебно овлашћено од стране декана.

Члан 178.

Запослени на Факултету су дужни да чувају податке који представљају пословну тајну, назависно од начина њеног сазнања, и по престанку радног односа на Факултету.

Декан, односно лица која он овласти за то, могу саопштити податак који представља пословну тајну овлашћеном представнику државног органа.

Повреда чувања пословне тајне представља повреду радне дисциплине.

Члан 179.

Не сматра се повредом дужности чувања пословне тајне када се исправе и подаци који се сматрају пословном тајном саопште:

1. Лицима, органима и организацијама којима се могу или морају саопштавати на основу прописа или овлашћења која произилазе из функције коју они врше;
2. Савету, на седницама Већа Факултета и одбора, ради вршења њихове функције, с тим што се присутни морају упозорити да се саопштени документи или подаци сматрају пословном тајном.
3. Надлежном органу при пријављивању кривичних дела, привредног преступа или прекршаја.

16. ФАКУЛТЕТСКА ПРИЗНАЊА

Члан 180.

Факултет може доделити повеље, плакете и захвалнице домаћим и страним физичким и правним лицима, за изузетан допринос развоју Факултета, за истакнути рад у настави и у области научних истраживања, за дугогодишњи успешан рад на Факултету, као и за значајан допринос у развоју високог образовања.

Факултет може доделити признања најбољим студентима и студентским организацијама и удружењима за изузетан успех у студирању и припремању за самосталан стручни и научни рад, за изузетне резултате у културно-уметничкој и спортској активности.

Савет може на предлог декана донети одлуку да се уз признања из става 1. и 2. овог члана доделе и новчане награде, односно наменске награде (златници, књиге и др.).

Додељивање признања Факултета регулише се посебним правилником који доноси Савет.

17. КЛУБ ПРИЈАТЕЉА МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

Члан 181.

Клуб пријатеља Машинског факултета у Нишу (у даљем тексту: Клуб) је удружење физичких лица образовано на принципу добровољности и узајамности ради пружања услуга бившим студентима, стварања бољих услова члановима да буду у контакту једни са другима и са Факултетом, промовисања вредности интелекталне и академске заједнице. Поред тога, Клуб има за циљ да омогући чвршће везе Факултета и привредних друштава, јавних и приватних предузећа, образовних и научних установа.

Делатност Клуба, организација, чланство у Клубу и руковођење Клубом, седиште Клуба и друга питања од значаја за рад Клуба, уређују се посебним актима, у складу са законом којим се уређује рад удружења.

18. ОПШТА АКТА ФАКУЛТЕТА

Члан 182.

Статут је основни акт Факултета.

Статут Факултета доноси Савет на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Измене и допуне Статута доносе се на истоветан начин на који је донет Статут.

Члан 183.

Иницијативу за доношење, измену или допуну општег акта Факултета могу дати органи и организационе јединице Факултета.

Општи акти Факултета су:

- Статут,
- правилници,
- пословници,
- одлуке и други општи акти.

Општа акта Факултета доносе органи Факултета у оквиру својих надлежности на основу одређених законских прописа и овог Статута.

Члан 184.

Статут и други општи акти колективних органа и декана објављују се на интернет адреси Факултета или истичу на огласној табли Факултета.

Члан 185.

Општи акти ступају на снагу, по правилу, осмог дана од дана објављивања или у другом року који је актом одређен.

Тумачење општег акта даје орган који га је донео.

19. УСАГЛАШЕНОСТ СА СТАТУТОМ УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 186.

Статут Факултета мора бити усаглашен са Статутом Универзитета.

20. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 187.

Конституисање органа управљања, стручних органа и Студентског парламента, као и избор органа пословођења Факултета у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и овим Статутом извршиће се по истеку мандата ових органа конституисаних односно изабраних по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017).

Поступак избора декана у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом покреће се најкасније шест месеци пре истека мандата из става 1. овог члана и спроводи се по прописима који су на снази на дан доношења одлуке Савета о покретању поступка избора декана.

У укупан број мандата органа управљања, органа пословођења, стручних органа и Студентског парламента Факултета не рачунају се мандати до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017).

Мандат стручних органа Факултета престаје 30. септембра 2018. године, односно истеком мандатног периода на који су именовани, а конститутивне седнице стручних органа Факултета формираних по одредбама Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017), Статута Универзитета у Нишу и овог Статута биће одржане до 10. октобра 2018. године.

Члан 188.

Студенту који је стекао или стекне право на јавну исправу по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, високошколска установа издаје јавну исправу на обрасцу прописаном до ступања на снагу овог Закона.

Члан 189.

Наставнику у звању редовног професора којем је продужен радни однос одлуком Сената за школску 2016/2017. годину, изузетно се може продужити радни однос, ако испуњава услове из члана 186. став 2. Статута Универзитета у Нишу, с тим што се рок на који се може продужити радни однос уговор са факултетом на одређено време до две године рачуна од 30. септембра 2018. године.

Наставнику из претходног става испуњеност услова из члана 186. став 2. Статута Универзитета у Нишу оцењује се у периоду од стицања звања редовног професора или се, уколико је избор у то звање обављен у периоду краћем од пет година пре дана продужења радног односа из овог става, оцењује у периоду почев од 1.10.2013. године.

Члан 189а.

Наставник у звању редовног професора који је испунио услове за пензију и коме је продужен радни однос уговором на одређено време са Факултетом пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“ број 67/2021), који је изабран у органе Факултета, може да остане на тој дужности до истека мандатног периода на који

је изабран на ту дужност, односно до истека рока који је одређен одлуком о продужењу радног односа.⁷²

Члан 190.

Студенти уписани на основне студије до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/17) могу завршити ове студије по започетом студијском програму, условима и правилима студија, најкасније до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, рачунато од дана почетка студирања тог студијског програма.

Студенти уписани на основне студије до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске **2025/2026**⁷³ године.

Студенти уписани на магистарске студије до 10. септембра 2005. године имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске **2025/2026**⁷⁴ године.

Кандидати који су пријавили докторску дисертацију до 10. септембра 2005. године, односно студенти који су уписали докторске студије по прописима који су важили до тог датума, могу да стекну научни назив доктора наука, односно да заврше докторске студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске **2025/2026**⁷⁵ године.

Студенти из става 1. овог члана имају право да наставе започете студије по студијском програму који је донет у складу са одредбама Закона о високом образовању, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.

21. СТУПАЊЕ СТАТУТА НА СНАГУ

Члан 191.

Овај Статут ступа на снагу по добијању сагласности Савета Универзитета, а примењиваће се почев од осмог дана од дана објављивања на интернет адреси Факултета.

Даном почетка примене овог Статута престаје да важи Статут Машинског факултета у Нишу број 612-121-2/2011 од 14. фебруара 2011. године са свим изменама и допунама.

⁷² Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

⁷³ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁷⁴ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

⁷⁵ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

Посебан члан Статута о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу из 2022. године

До ступања на снагу и почетка примене општег акта о дисциплинској одговорности студената Факултета донетог у складу са чланом 9. овог Статута о изменама и допунама Статута Факултета, на утврђивање дисциплинских повреда обавеза студената Факултета, дисциплинске мере, дисциплинске органе и правила дисциплинског поступка за утврђивање одговорности студента Факултета наставиће да се примењује важећи општи акт Универзитета у Нишу који уређује ову област – Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Нишу.⁷⁶

Посебан члан Статута о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу из 2025. године

Конституисање Савета у складу са Законом о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, број 19/2025), извршиће се по истеку мандата Савета конституисаног по прописима који су важили до ступања на снагу овог Закона.⁷⁷

Број: 612-234-2/2018

У Нишу, 24. априла 2018. године

Број: 612-118-2/2019

У Нишу, 01. фебруара 2019. године

Број: 612-132-2/2022

У Нишу, 10. фебруара 2022. године

Број: 612-279-2/2025

У Нишу, 15. септембра 2025. године

**МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
СА В Е Т**

ПРЕДСЕДНИК

**Проф. др Младен Стојиљковић
Проф. др Гордана Стефановић
Проф. др Милан Банић**

⁷⁶ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-132-2/2022 од 10. фебруара 2022. године

⁷⁷ Статут о изменама и допунама Статута Машинског факултета у Нишу број 612-279-2/2025 од 15. септембра 2025. године

САДРЖАЈ

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	3
2. ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ	6
3. ПРАВНИ ПРОМЕТ, СРЕДСТВА И ОДГОВОРНОСТ ЗА ОБАВЕЗЕ	6
4. ДЕЛАТНОСТ	7
5. ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА	9
6. ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	18
6.1. Савет факултета	18
6.1.1. Број чланова, начин избора, трајање мандата и опозив	18
6.1.2. Делокруг рада и одлучивања	19
6.1.3. Комисије и радна тела Савета	20
6.1.4. Сазивање седница и начин рада Савета	21
6.2. Декан факултета	21
6.2.1. Права и дужности декана	21
6.2.2. Избор декана	23
6.2.2.1. Покретање поступка избора декана	23
6.2.2.2. Утврђивање предлога за избор декана	23
6.2.2.3. Гласање на седници Већа за утврђивање предлога за избор декана	24
6.2.2.4. Потребна већина за утврђивање предлога кандидата за декана	25
6.2.2.5. Гласање за избор декана на седници Савета	25
6.2.2.6. Потребна већина за избор декана	26
6.2.2.7. Ступање на дужност новоизабраног декана	26
6.2.3. Спреченост декана у обављању дужности	26
6.2.4. Разрешење декана	27
6.3. Наставно-научно веће Факултета	28
6.3.1. Састав, број чланова, начин избора и мандат	28
6.3.2. Делокруг рада и одлучивања	29
6.3.3. Изборно веће Факултета	31
6.3.4. Радна тела Већа	32
6.4. Веће катедре	32
6.5. Студентски парламент	33
6.5.1. Састав и избор Студентског парламента Факултета	33
6.5.3. Надлежност Студентског парламента	34
6.6. Продекани, Колегијум, секретар Факултета и запослени са посебним овлашћењима и одговорностима	37
6.6.1. Продекани	37
6.6.2. Колегијум	37
6.6.3. Секретар Факултета	38
6.6.4. Запослени са посебним овлашћењима и одговорностима	38
7. СТУДЕНТИ	38
7.1. Појам студента и врсте студената	38
7.2. Гостујући студент	38
7.3. Студент који остварује део студијског програма на другој високошколској установи	39
7.4. Статус буџетског студента	39
7.5. Број студената који се уписују на студијски програм и конкурс за упис на студије	40
7.6. Језик студија	41

7.7. Страни држављанин	41
7.8. Врсте и нивои студија	41
7.8.1. Кратки програм студија	42
7.8.2. Студије уз рад	43
7.9. Услови за упис на основне академске студије	43
7.10. Услови за упис на мастер академске студије	44
7.11. Услови за упис на специјалистичке академске студије	45
7.12. Услови за упис на докторске студије	45
7.13. Услови за упис на основне струковне студије	45
7.14. Услови за упис на мастер струковне студије	46
7.15. Услови за упис на специјалистичке струковне студије	47
7.16. Упис на студијски програм без полагања пријемног испита	47
7.17. Права и обавезе студената	48
7.18. Мировање права и обавеза студената	49
7.19. Престанак статуса студента	50
8. СТУДИЈЕ	51
8.1. Школска година	51
8.2. Студијски програм	51
8.3. План извођења наставе	52
8.4. Обим студија	53
8.5. Студирање на даљину	55
8.6. Оцењивање	55
8.7. Испитни рокови и начин полагања испита	56
8.8. Последице неположеног испита	56
8.9. Приговор на оцену	57
8.10. Упис у вишу годину студија	57
8.11. Завршни рад и дисертација	58
8.12. Индивидуализација студија и посебне потребе студената	59
8.13. Стручни, академски и научни називи	59
8.14. Исправе о завршеним студијама	60
8.15. Промоција	60
9. ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА	61
9.1. Програми сталног усавршавања	61
9.2. Полазници	61
10. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД	62
10.1. Циљеви научноистраживачког рада	62
10.2. Право на научноистраживачки рад	62
10.3. Комерцијализација резултата научноистраживачког рада	62
11. ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА	63
11.1. Опште одредбе о особљу факултета	63
11.1.1. Наставно и ненаставно особље	63
11.1.2. Права и обавезе запослених	63
11.1.3. Планирање политике запошљавања на Факултету	63
11.2. Наставно особље	64
11.2.1. Наставници	64
11.2.2. Истраживачи	64
11.2.3. Сарадници	65
11.2.4. Општи предуслов у погледу неосуђиваности за кривична дела	65
11.2.5. Услови за избор у звања наставника	65
11.2.6. Предлог факултета за избор у звање наставника	65

11.2.7. Услови за избор истраживача.....	66
11.2.8. Услови за избор сарадника.....	66
11.2.8.1. Сарадник у настави на студијама првог степена	66
11.2.8.2. Асистент.....	66
11.2.8.3. Асистент са докторатом	67
11.2.8.4. Сарадник ван радног односа.....	67
11.2.8.5. Сарадник за део практичне наставе.....	67
11.2.9. Поступак избора у звање и заснивања радног односа	68
11.2.10. Права и обавезе наставника и сарадника.....	68
11.2.11. Мировање радног односа и изборног периода	69
11.2.12. Плаћено одсуство	69
11.2.13. Обавеза обезбеђења несметаног извођења наставе	70
11.2.14. Гостујући професор	70
11.2.15. Професор емеритус.....	70
11.2.16. Предавач ван радног односа	71
11.2.17. Радно ангажовање изван Факултета и спречавање сукоба интереса.....	71
11.2.18. Престанак радног односа због пензионисања.....	72
11.2.19. Продужење радног односа наставнику који је испунио услове за пензију	72
11.2.20. Начин ангажовања наставника коме је престао радни однос због пензионисања	73
11.2.21. Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања.....	73
11.3. Ненаставно особље	73
12.ИМОВИНА И ПОСЛОВАЊЕ ФАКУЛТЕТА	74
12.1. Имовина	74
12.2. Средства за обављање делатности.....	74
12.3. Средства која обезбеђује оснивач	75
12.4. Покриће издатака трансфером из буџета	75
12.5. Сопствени приходи	76
12.6. Школарина.....	77
12.7. Финансијски план	77
12.8. Наменско трошење	78
12.9. Финансирање заједничких послова Универзитета	78
13.ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ	78
14.ЈАВНОСТ У РАДУ	79
15.ПОСЛОВНА ТАЈНА	79
16.ФАКУЛТЕТСКА ПРИЗНАЊА	80
17.КЛУБ ПРИЈАТЕЉА МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ	81
18.ОПШТА АКТА ФАКУЛТЕТА.....	81
19.УСАГЛАШЕНОСТ СА СТАТУТОМ УНИВЕРЗИТЕТА	81
20.ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	82
21.СТУПАЊЕ СТАТУТА НА СНАГУ	83
САДРЖАЈ.....	85